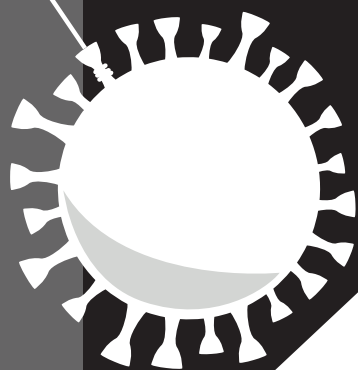

INFORME

juny 2020

PROPOSTES PER A UN PACTE DE RECONSTRUCCIÓ

CCOO de Catalunya davant els reptes
de la postcrisi del coronavirus

ÍNDEX

1. Presentació	3
2. Aproximació a una diagnosi	4
3. Què hem trobat a faltar durant la crisi	12
4. Per trobar les formes de produir, distribuir i viure hauran de comptar amb nosaltres	18
5. ANNEX 1. Context socioeconòmic on impacta la COVID-19	23
6. ANNEX 2. Propostes de CCOO	29

1. Presentació

Aquest document vol ser la contribució de CCOO de Catalunya per a un acord de reconstrucció de Catalunya.

Considerem que cal un ampli consens polític, institucional i social per definir i concretar polítiques, accions i mesures que responguin a les necessitats de les persones i que contribueixin a la millora de la cohesió social, a la creació d'ocupació i a l'augment de la seva qualitat, i que equilibrin el teixit productiu.

L'acord necessari per a la reconstrucció a Catalunya ha d'incardinar-se als processos de canvi que hem d'impulsar, també, a escala estatal i global.

Vam començar a treballar aquest document a finals de març, conscients dels estralls econòmics i socials que s'apunten. Ha tingut un procés de maduració llarg perquè hem volgut compartir la mirada sobre els problemes i la reflexió sobre les propostes amb un conjunt de persones i entitats, professionals del món universitari, del món cultural i activistes socials. Volem agrair a tots i totes la seva contribució crítica així com les oportunes reflexions i el coneixement expert que han aportat.

El document ha estat sotmès a un procés intern de deliberació, esmena i aprovació.

Les propostes que presentem mostren la voluntat d'una reconstrucció justa, sostenible i equilibrada socialment i territorial que canviï els marcs estructurals i institucionals que són a la base de l'empobriment d'una part important de la ciutadania i han eixamplat les desigualtats socials. Dibuixen un pla de reconstrucció que reforça el paper dels serveis públics per garantir el benestar social, del treball digne per construir una societat més justa i més igualitària, que atengui les persones avui en situació més precària (joves i immigrants, entre d'altres), que vagi guiat pel feminisme i que impulsi un model productiu equilibrat i innovador al servei d'una societat que faci de la sostenibilitat i el respecte al medi ambient la nova forma de viure.

Barcelona, a 20 de maig de 2020

2. Aproximació a una diagnosi

La covid-19 ha capgirat el món tal i com el coneixíem

Ni en les millors pel·lícules de ciència-ficció imaginàvem una situació de confinament i aturada general com la que estem vivint. De cop, hem vist les nostres febleses com a espècie, la proximitat de la mort, les limitacions de la tecnologia i la ciència. Ens hem sentit vulnerables i la por s'ha incorporat a la nostra vida quotidiana. Hem tornat a veure que el treball és imprescindible per al manteniment de la vida i hem constatat que algunes de les feines més mal pagades, majoritàriament feminitzades, eren les insubstituïbles.

Hem vist les contradiccions d'un model de societat, d'unes formes de produir i consumir, i també les de les nostres institucions polítiques i socials. Hem experimentat la solidaritat i l'ajuda mútua entre les persones i hem constatat que individualment som fràgils però quan actuem col·lectivament tenim més força.

Per això cal que la resposta a la crisi posi al centre les persones i les seves necessitats, i que sigui un estímul per impulsar un model econòmic i social apte per resoldre els reptes de la desigualtat, del feminisme, del clima i de la digitalització que tenim davant i que la crisi fa més evidents.

Que la por no ens faci tornar enrere, que no alimenti populismes i xenofòbies o ens en sortim com a societat o no tenim futur com a espècie. No podem qüestionar-nos la importància d'atendre la degradació del medi, de l'escalfament de clima, però, si no resollem també les qüestions socials i laborals, per molt que encarem la degradació del medi i fem front al creixement insostenible, tampoc no ens en sortirem.

S'han posat de manifest els dèficits de la nostra societat

La crisi de la COVID-19 ha posat de manifest un seguit de carències del sistema sanitari, del sistema sociosanitari d'atenció a les persones grans i dels processos de provisió dels materials necessaris per fer front a la pandèmia, com a conseqüència de no disposar d'un teixit industrial capaç de produir aquest materials.

Les mesures que s'han pres per fer front a l'emergència sanitària i garantir al màxim la salut i la vida de les persones han tingut efectes en l'ocupació i la seva qualitat i sobre les condicions de vida, les relacions humanes i la cohesió social. S'ha aturat l'activitat econòmica, cosa que ha obert una crisi en l'economia real que ha fet caure tots els indicadors macroeconòmics, amb importants efectes sobre els comptes públics. Un cop la corba dels contagis s'ha controlat dins de les capacitats del sistema sanitari, cal reprendre l'activitat econòmica i la vida social.

No volem seguir instal·lats en la realitat de desigualtat, d'injustícia i de degradació ambiental de la qual partíem. Els dèficits materials i institucionals de la nostra societat, les febleses del model productiu, econòmic i social i les limitacions del mercat per assignar recursos de forma eficient i justa han aflorat a l'hora d'abordar l'emergència sanitària. L'acrítica deïficació del valor de la competitivitat ha quedat qüestionada en constatar que la col·laboració i la cooperació són imprescindibles.

Com si no haguéssim après res de la crisi del 2008, la ideologia i les polítiques dominants han seguit menystenint el valor social del treball i les persones que el protagonitzen, li han negat la centralitat en els processos de creació de riquesa, i l'han contraposat als valors de l'emprenedoria i l'individualisme. Però, en aquesta crisi, el treball ha esdevingut peça clau per mantenir el funcionament social i l'atenció i la cura de les persones; també el treball no remunerat a les llars i en l'economia informal, majoritàriament a càrrec de les dones, s'ha vist imprescindible i una font real de valor pel funcionament social.

L'activitat econòmica s'ha de refer corregint aquests dèficits i impulsant canvis en les formes de produir i de distribuir riquesa.

Les febleses de l'estructura econòmica catalana

L'estructura econòmica catalana, estretament relacionada amb l'espanyola, mostra profunds desequilibris territorials. Si bé són més agreujats a l'Espanya interior, també s'observen en algunes comarques de Catalunya immerses en processos de desertització industrial i buidatge. Així mateix hi ha desequilibris sectorials a causa d'una diversificació insuficient de l'economia espanyola i del declivi del sector industrial, que acusen la feble aposta per l'R+D+I, l'excessiva dependència del sector turístic i la manca de controls polítics i socials sobre els sectors estratègics de l'economia. A tot això hem d'afegir les febleses d'un sector públic desgastat pels anys de retallades pressupostàries, per les inversions públiques de les quals encara no s'ha recuperat i per la profunda mercantilització que les polítiques neoliberals han imposat a través de la privatització.

Les febleses del teixit empresarial

Tot i les facilitats creditícies de la política monetària europea dels darrers anys, la inversió de les empreses no ha crescut de manera important i això, en el marc d'un dèficit generalitzat d'inversió pública, condicionat per les polítiques d'austeritat imposades per la Unió Europea, no ha ajudat a dinamitzar ni a orientar estratègicament l'economia productiva. Aquesta segueix controlada per la lògica de l'economia financera, que prima el valor especulatiu i el guany ràpid, més que no pas per l'economia real, la qual ha d'orientar-se a satisfer necessitats socials, a fer front al canvi climàtic i a la plena utilització de les potencialitats productives i tecnològiques.

Les febleses del sector públic

El pes del sector públic, molt per sota de la mitjana europea, és una rèmora per dotar de major cohesió social i territorial el conjunt del país. El dèficit en el funcionament dels serveis públics ve determinat tant per l'escàs nivell de despesa i inversió, agreujat per les retallades associades al pla d'austeritat amb què es va gestionar la crisi del 2008, com per l'alt nivell de privatització en la provisió de béns i serveis públics. Aquesta realitat es trasllada als nivells d'ocupació pública, que estan molt per sota dels països més avançats de la UE; a la qualitat dels serveis que s'ofereixen i que s'observen quan comparem les ràtios de persones ateses en relació amb l'ocupació; a la manca de controls socials sobre com s'exerceix la prestació no pública dels serveis; i a una deficient organització dels serveis públics. Hem d'afegir que el fet de portar quinze anys amb manca d'oferta pública d'ocupació provoca, a més de la insuficiència de mitjans humans (que se suma a la manca de materials a les administracions), l'envelliment de les plantilles.

Les febleses de la política laboral

El mercat de treball, que tot i haver recuperat ocupació no havia assolit els nivells anteriors a la crisi del 2008, segueix instal·lat en un model d'ocupació de baixa qualitat i baix cost, com evidencien els alts nivells de precarietat, parcialitat no volguda, informalitat i pobresa laboral, amb un clar biaix de gènere.

La vigència del marc normatiu imposat per la reforma laboral facilita la discrecionalitat empresarial, el poder omnímode en les decisions relatives a les condicions d'ocupació i de treball, i la flexibilitat externa, a través de l'acomiadament, per externalitzar riscos o pèrdues empresarials. Aquest model pretén afeblir la capacitat d'intervenció sindical, i desequilibra així el funcionament del mercat de treball.

Sense un canvi profund en les orientacions de la política laboral i un reforç de les capacitats d'intervenció sindical, s'apunten ajustos en l'ocupació, amb la precarització i l'augment de les taxes d'atur, amb els riscos econòmics i els efectes socials negatius que comportaran. L'impacte en el món del treball i entre la gent treballadora és molt gran. Avui una de cada dues persones treballadores necessita una prestació. La paràlisi econòmica deixa al límit de la subsistència gran part de la població treballadora i impacta en les xifres macroeconòmiques. El PIB cau, l'endeutament públic creix i l'impacte en l'ocupació és molt preocupant. El mes d'abril va tancar a Catalunya amb 467.810 persones registrades com a aturades, 50.763 persones més que al març. Però no podem obviar que els expedients de regulació temporal d'ocupació (ERTO), que han ajudat a esmorteir el primer cop, afecten, a principis de maig, 704.718 persones. Salvar moltes llars de la insolvència, mantenir la demanda i impulsar l'activitat econòmica són una prioritat social i política inexcusable.

La desigualtat social

Aquestes febleses econòmiques i laborals determinen, en part, una estructura social amb profundes desigualtats, creuades també pel component de gènere, el d'edat i el d'origen estranger. Amb una quarta part de la població en situació de pobresa i exclusió social, el sistema de prestacions per desocupació i les prestacions assistencials no donen la resposta adequada a les necessitats de les persones treballadores. Una part important d'aquesta població és d'origen immigrant i sense autorització administrativa per treballar, el que augmenta la seva vulnerabilitat social. La taxa de desprotecció, que deixa moltes persones desemparades, evidencia l'escassa cobertura i la baixa quantia de les prestacions.

El sistema de polítiques familiars, que està situat a la cua d'Europa, i els sistemes educatiu, sanitari i de dependència, que no tenen els recursos suficients i compten amb una forta presència de prestació privada, expliquen la creixent desigualtat material i la segregació social.

A més, hem d'afegir-hi les enormes desigualtats que provenen del sistema financer, que penalitza les rendes baixes, dificulta l'accés creditici a pimes i autònoms i provoca bosses d'exclusió financera, mentre grans rendes i grans corporacions es beneficien de les potencialitats i els privilegis de què gaudeix el sector financer.

Les violències masclistes

La violència de gènere ha continuat present enmig del confinament, i ha evidenciat com aquest flagell segueix instal·lat en la societat i també la insuficiència de les mesures de prevenció així com dels mecanismes d'atenció i suport a les víctimes.

La violència masclista és aquella que s'exerceix contra les dones pel fet de ser dones. És l'expressió més greu i devastadora de la cultura patriarcal i d'unes relacions socials entre homes i dones basades en la desigualtat, la discriminació i l'abús de poder dels homes vers les dones. El patriarcat és el que l'origina i, al mateix temps, la necessita per seguir existint. La violència masclista és estructural, la trobem en totes les societats, sistema de creences i en tots els àmbits. El sistema capitalista en aliança amb el patriarcat perpetua les violències masclistes que afecten la vida de les dones.

Els reptes de la digitalització

Hem observat les contradiccions i els perills latents relatius a la tecnologia i l'automatització, tant pel que fa al treball com a la vida social. Al costat d'aspectes negatius com la bretxa digital, trobem les potencialitats del teletreball i la necessitat d'abordar la privacitat de dades, les garanties dels drets digitals i la realitat del sector de treball a demanda.

Hem vist les dificultats d'una part de la població per accedir a l'ús de la tecnologia més bàsica. Una bretxa digital que és també social, ja que s'instaura a les llars més precàries i vulnerables, que no disposen de mitjans, ni coneixements, i els causa encara més desigualtat social. Mentre, en l'àmbit laboral, apareixen sectors de treball on les persones que el realitzen resten supeditades a les ordres d'un algoritme i sense protecció de la representativitat sindical.

Les tecnologies de la informació i de la comunicació han de tenir un paper important en el futur en el món laboral i el sindicalisme haurà d'apuntalar les seves potencialitats al mateix temps que intervé per evitar-ne les negativitats.

Els desafiaments de la crisi climàtica

També la pandèmia posa de manifest com l'alarma sanitària es relaciona amb els desafiaments de la degradació del medi i la crisi climàtica. Les amenaces del canvi climàtic, el deteriorament dels ecosistemes i la pèrdua de biodiversitat tenen una relació directa amb l'aparició de nous virus i malalties i, per tant, amb la protecció de la salut i el benestar de la ciutadania. La correlació entre els elevats índex de contaminació i la major incidència del virus és una realitat, i té un major impacte en les grans zones urbanes i industrials.

La insuficiència dels pressupostos i serveis públics

L'emergència sanitària ha palesat la incapacitat del pressupost sanitari públic, massa anys infrafinançat i amb una extrema privatització de la prestació de serveis, per actuar de forma ràpida, adaptar-se als canvis produïts i disposar de les reserves que ara haguessin permès treballar amb major prestesa i eficàcia. Si hi afegim els febles esforços en polítiques de salut preventiva, així com en recerca i investigació, el resultat és la manca tant d'una estructura sòlida de salut pública, com d'un sistema sanitari assistencial propi.

La salut pública, la part del sistema que s'ocupa de la salut comunitària i de la població, sempre ha estat molt feble a Catalunya, i el sistema sanitari públic, assistencial, adreçat a la salut de les persones (CAP, hospitals...) ha patit les retallades, que han contribuït a fer més evident aquesta realitat.

A l'Estat espanyol, la despesa en l'àmbit sanitari públic (6,2 % del PIB el 2018), així com els recursos en personal, estan molt per sota de països com Alemanya (9,5 %), França (9,3 %), Holanda (8,2 %) i Bèlgica (8 %). En el cas de Catalunya hi hem d'afegir que la despesa del CatSalut, en termes reals per capita, és avui encara un 5,38 % inferior a la del 2008.

El model de serveis socials, que des de la crisi del 2008 s'ha dedicat a fer assistencialisme (menjar, ajuts individuals, etc.) i no a reconèixer drets socials, ha mostrat les seves contradiccions: l'abandonament de les residències de gent gran, també de les de persones amb discapacitat, salut mental, etc., que requereixen serveis especialitzats, en les quals la gestió majoritària està en mans del tercer sector i del sector mercantil, sense els controls ni les exigències suficients per part de les administracions.

Durant anys s'ha preferit mantenir tarifes i ajuts públics sota mínims, a canvi de disminuir controls i exigències. S'han obviat els marcs tripartits de seguiment i control social, i s'han facilitat, així, condicions laborals precàries, en un sector altament feminitzat, amb ràtios insuficients i greus dificultats per actuar en moments de crisi.

La injustícia del model fiscal

Aquests desequilibris socials, econòmics i territorials s'expliquen pel dèficit important de les polítiques redistributives i inversores. Tenim una fiscalitat insuficient i poc progressiva, que avui descansa bàsicament en les rendes del treball. Molta part de l'empresariat, alts directius i professionals declaren per sota del que ho fan els treballadors i treballadores. Les grans fortunes a penes paguen impostos. Grans empreses, i en particular les corporacions multinacionals, tributen menys que les pimes, i els nivells de frau fiscal són elevats (prop del 7 % del PIB). Una fiscalitat que tampoc incorpora instruments fiscals per abordar els desequilibris ambientals i la crisi climàtica.

Aquesta realitat, atesa la inexistència de mecanismes d'harmonització fiscal a escala estatal, incentiva un dúmping fiscal a partir de l'espiral de desgravacions i regals fiscals, que es tradueix en menors ingressos, menys progressivitat i accentua la insolidaritat interterritorial.

Una fiscalitat insuficient que s'afegeix als dèficits que es deriven d'un model de finançament de Catalunya amb una arquitectura desequilibrada, que entre d'altres qüestions ni promou la corresponsabilitat ni garanteix l'ordinalitat, fa anys que està denunciada i que urgeix ser revisada.

La infravaloració dels treballs de cura

Aquesta crisi ha constatat, altra vegada, la persistència d'una divisió sexual del treball que desvalora les tasques de cures, tant en l'àmbit domèstic i familiar, com en l'àmbit laboral. El treball de la llar, la cura de les persones dependents a la llar, el treball als centres geriàtrics, en menjadors escolars i monitoratge de lleure etc., ocupen massivament dones i és un dels factors de la segregació ocupacional i de les desigualtats entre dones i homes, i es realitzen en condicions de màxima precarietat (des del treball informal, el treball sense drets, parcialitat, salaris baixos...) Aquestes feines s'han evidenciat fonamentals per garantir la vida de les persones i el funcionament social.

La cultura patriarcal impregnada de neoliberalisme contrasta amb la necessitat de fomentar la cooperació, la reciprocitat i els vincles comunitaris per sobre de les sortides individualistes a una situació que és complexa.

La precarietat laboral del jovent

La desigualtat per raó de l'edat, en particular pel que afecta la població juvenil, també s'ha manifestat en aquesta crisi, com ja ho va fer en la crisi del 2008. La joventut va ser el banc de proves de polítiques de precarització i temporalitat, com si es tractés d'una "mili" laboral, una de les conseqüències de les quals va ser l'augment de persones joves expulsades de la formació i sense vies d'accés al treball, en situació NEET o NEOF (no en educació, ocupació ni formació). Durant els anys de la crisi les persones joves van ser el sector més afectat, amb escandaloses taxes d'atur, empitjorament de les condicions laborals i augment de la desigualtat salarial.

A la sortida de la crisi l'atur havia baixat, però la qualitat, la temporalitat i la desigualtat salarial, no. Això afecta sobretot els treballadors i treballadores joves amb baixa formació i els titulats universitaris (aquests pels efectes de la subocupació). Amb la nova situació postpandèmia correm el perill que es consolidi aquesta realitat.

Estrangeria, irregularitat i precarietat

Els treballadors i les treballadores estrangers, alguns en situació d'irregularitat

sobrevinguda, estan sobrerepresentats als sectors més precaris i en el treball sense contracte, i sumant-hi la seva situació de dependència legal en multiplica la vulnerabilitat social per manca d'accés a prestacions i ajuts.

Visió mercantilista de la cultura, l'oci i el lleure

El sector de la cultura s'ha vist fortament impactat per l'aturada de l'activitat, quan encara no s'havia recuperat de l'impacte negatiu dels anys de les retallades i es troba amb uns nivells de precarietat extraordinaris. Sense menystenir el potencial creador de riquesa econòmica que suposa una indústria cultural potent i cada vegada més innovadora, amb la irrupció de noves formes d'oci i cultura digitals, cal evitar la visió mercantilista de la cultura per part dels poders públics, que la valora més com un bé de consum que no pas com a conreadora de valors i constructora de pensament crític i creadora de comunitat, i que fa d'aquest un sector fràgil i precari amb dificultats per recuperar-se a la sortida de la crisi.

L'esport com a negoci

Una situació similar s'ha produït al sector de l'esport. S'ha impulsat un concepte d'esport espectacle, competitiu i individualista, en detriment d'un concepte de pràctica d'activitat física i esport com a promotor de benestar personal, salut i integració social. La privatització de la gestió d'equipaments esportius, amb la qual el lucre privat ha passat sovint per davant del servei públic, agreuja la situació.

La falta de suport i de polítiques actives de foment de la pràctica de l'activitat física, especialment entre els col·lectius socials amb menys capacitat d'accés i els que són especialment sensibles (infants i treballadors i treballadores amb feines sedentàries) han provocat un augment dels nivells de sobrepès i obesitat que, segons l'OMS, s'ha triplicat els darrers cinquanta anys, i ha afectat més les classes desfavorides.

Pèrdua de la qualitat de la informació publicada

Aquesta realitat es dona enmig de l'augment exponencial de la quantitat de missatges públics en el marc d'una pèrdua de la qualitat de la informació. La competència ferotge dels mitjans per l'atenció de l'audiència, l'espectacularització i la sentimentalització dels titulars, l'ocupació dels espais informatius per posar-hi informació directa de les administracions, sense filtre, ni límit ni elaboració o la naturalització de les notícies falses (fake news), està devaluant la funció social de la informació i contribueix a la crisi dels mitjans, especialment important i preocupant als mitjans públics, i a la devaluació del treball periodístic, cada cop més precaritzat. No podem obviar com el creixement exponencial de les xarxes multiplica la capacitat de penetració de la desinformació.

Un marc institucional contradictori

La gestió de la pandèmia s'ha enfrontat amb un marc institucional ple de contradiccions. L'elevat nivell de descentralització competencial politicoadministrativa hauria de permetre disposar de les potencialitats per fer front, des de cada nivell d'administració, a les necessitats de les persones en la proximitat. De ben segur que hi ha insuficiències en l'arquitectura institucional i el model de finançament és inadequat, però la gestió de l'emergència sanitària demostra que la manca de mecanismes (i tradició) de cooperació i col·laboració institucional dificulta l'eficàcia operativa d'una acció comuna en aquesta situació. A més arrosseguem una tradició i una cultura democràtiques febles i més propícies a la confrontació, que al pacte i l'acord.

S'han centralitzat competències per fer front a l'estat d'alarma, però no hem vist voluntat per generar dinàmiques d'implicació i col·laboració interinstitucional que permetessin un treball constructiu a l'hora d'acordar i impulsar accions. Hem assistit més a una contínua confrontació política i, també, a l'afany de remarcar la diferència i la crítica, sigui entre forces polítiques o àmbits institucionals, que no pas a la col·laboració i la cooperació des de la discrepància política o la capacitat institucional pròpia.

Tot això ha generat desconfiances i incerteses a la ciutadania, i s'ha aprofitat per no posar en marxa els espais propis de diàleg social i polític a Catalunya, cosa que ha fet també perdre eficàcia a les mateixes mesures aprovades.

Cal remarcar, però, que els governs locals, sempre primera trinxera de les demandes ciutadanes i clau a l'hora de respondre amb detall, coneixement i eficiència a qualsevol situació d'emergència, han respost, en general, per sobre de la mitjana, malgrat la seva manca de recursos i competències, limitats pels efectes de la Llei de racionalització i simplificació de les administracions locals (LRSAL).

Caldrà reconèixer millor i valorar el paper de totes les administracions, i en especial de l'Administració local, en la necessària cooperació i col·laboració institucional. Així com reivindicar la política, en el seu sentit més noble, com a garant dels nostres drets democràtics.

Les febleses de la Unió Europea

Sens dubte aquesta pandèmia apareix en un món on l'existència de cadenes de producció global, la circulació de mercaderies i el moviment de les persones posen de manifest els límits del concepte de sobirania estatal en aquest món interdependent, i l'exigència de major cooperació i corresponsabilitat en l'acció dels governs.

Per això també hem de palesar les febleses d'una Unió Europea incapaç de liderar la resposta comuna i coordinada a l'emergència sanitària. Ha actuat com a sumatori de parts sense definir un pla d'acció comunitari.

Finalment, després de setmanes d'incertesa i de postures molt polaritzades sobre quina seria la millor fórmula conjunta per generar els recursos econòmics necessaris per a la recuperació econòmica postCOVID, sembla que s'obre una via d'esperança amb el pas endavant de les dues potències econòmiques d'Europa. França i Alemanya han plantejat una iniciativa comunitària consistent en la creació d'un fons per a la reconstrucció d'Europa dotat de 500.000 MEUR, en forma de transferències directes no reemborsables.

El fons s'adreçaria a les regions i els sectors econòmics més perjudicats per la crisi sanitària i econòmica. La iniciativa aniria vinculada al pressupost comunitari plurianual 2021-2027, que es preveu que la Comissió Europea presentarà els propers dies. Segons sembla, la proposta pressupostària que es planteja rondaria el 2 % de la renda nacional bruta de la UE, més del doble que el pressupost actual.

La proposta francoalemanya té la clara voluntat d'actuar en els àmbits ecològic, digital i de la sobirania industrial. El mig bilió d'euros que es planteja se sumaria a un primer paquet de 540.000 milions, que és la suma del Fons de rescat (MEDE), l'aportació del Banc Europeu d'Inversions i el programa SURE per finançar els ERTO en l'àmbit europeu.

Una resposta que, tot i insuficient, és disruptiva amb la política dels darrers anys i que ens ha d'esperonar a seguir reclamant que la UE ha d'anar més enllà i apostar per la consolidació del model social europeu, liderar l'harmonització fiscal i la lluita contra el frau i els paradisos fiscals i treballar per la convergència social. La Unió Europea ha de ser la impulsora d'un Green New Deal, amb una política d'inversions orientada a la sostenibilitat, a l'ocupació i la seva qualitat, i a l'impuls de l'R+D+I per garantir la transició energètica i tecnològica.

Desvaloració de la concertació social

La crisi sanitària mundial de la COVID-19 ha arribat en un context en el qual els governs havien desvalorat i afeblit els espais de diàleg i de concertació social. L'any 2010 es va inaugurar a Catalunya l'atac a la participació i al diàleg social amb la llei òmnibus, la primera llei del Govern d'Artur Mas després del triomf electoral de CiU, i poc després, en el marc estatal, el Govern de Mariano Rajoy del PP va endurir els canvis en el marc laboral fets pel Govern Zapatero, amb una segona reforma laboral que va devaluar la negociació col·lectiva, i va continuar amb l'aplicació de l'article 135 del Codi penal, contra l'exercici del dret de vaga, o la llei mordassa en relació amb el dret a la protesta.

Massa vegades els governs menyspreen la participació social real i pretenen instrumentalitzar les organitzacions socials perquè siguin simples acompanyants dels governs per validar les seves polítiques, i perden així el potencial d'una societat organitzada i participativa que és clau per abordar positivament i cooperativament situacions de crisi com l'actual.

Hem de reconèixer que a l'hora d'abordar una primera resposta a l'impacte social i laboral de l'emergència sanitària el Govern de l'Estat ha mostrat major predisposició al diàleg social i al compromís social, com hem vist amb els expedients de regulació temporal d'ocupació (ERTO), ajuts a autònoms i altres mesures econòmiques i socials. Però també ens hem trobat amb acomiadaments, finalització forçada de períodes de prova, tancaments empresarials, etc., en els quals el sindicat ha hagut d'actuar, denunciant les limitacions de l'actual marc legal i l'actitud insolidària de determinats sectors empresarials.

Adaptar el treball sindical

CCOO ha hagut de repensar també el seu funcionament intern per prioritzar l'acció sindical i l'atenció a les persones treballadores que s'han trobat amb totes les incerteses, confusions i problemes que sacsegen la vida laboral.

La posada al dia en l'ús del potencial de les TIC ha permès obrir de forma virtual els locals sindicals i atendre i assessorar sindicalment i jurídica l'afiliació i milers de treballadors i treballadores, en especial de pimes i autònoms, per respondre en temps real a la problemàtica laboral generada. Hem actualitzat dia a dia la informació per garantir al conjunt de delegats i delegades la major eficàcia en el treball sindical a l'empresa, tant davant dels ERTO com la protecció i la prevenció de riscos a la salut. Hem mantingut la interlocució constant amb les administracions i les organitzacions empresarials, etc.

Hem tornat a comprovar com l'organització i la força sindical, des de la proximitat territorial, sectorial i telemàtica, és una de les principals vies per garantir i vetllar pels drets de la gent treballadora quan, a més, s'han trobat confinats a casa per protegir la seva salut.

Per tot això, també, ara hem de participar en els plans de reconstrucció i sortida de la crisi, les administracions públiques als diferents àmbits han de comptar amb la representativitat real que hem demostrat sobradament i sobre la qual volem introduir les nostres propostes i participar del debat social.

La resiliència comunitària

En tot cas, però, hem de constatar que les estructures socials han mostrat una gran flexibilitat per respondre als requeriments de l'emergència sanitària per fer-hi front: confinament massiu, teletreball, distanciament social, suport veïnal, etc. No deixa de ser una lliçó que mostra que fer canvis socials és possible i que cal comptar més amb l'autonomia responsable i solidària i l'autoorganització social i col·lectiva de la ciutadania.

Hem vist repetir-se, en part i en un context diferent, el que ja va passar en la crisi econòmica del 2008: han estat les estructures socials i, singularment, les familiars i de barri o associatives i d'ajuda mútua, les que en bona mesura han permès aguantar millor el cop a un bon nombre de persones afectades. Ara, com va passar abans, s'ha evidenciat com les desigualtats socials i de gènere fan que la crisi impacti de manera diferent en les persones i en els col·lectius socials.

No hem de tornar enrere

L'emergència sanitària mostra en tota la seva cruïsa les contradiccions del nostre model econòmic, mediambiental, d'oci i polític, en referència amb: el paper i la funció del treball en la societat, la centralitat de les cures, les desigualtats entre dones i homes, la precarietat de les persones immigrades, les carències de les polítiques d'habitatge, la dificultat en l'emancipació de les persones joves, els desequilibris territorials, la necessitat urgent de fer front a la crisi climàtica i a la degradació del medi, i en com abordar el repte tecnològic en totes les seves dimensions, també les referides a la gestió de la informació i la protecció de les dades personals. I és ara quan afloren les limitacions del mercat per fer front als problemes globals i a les urgències socials.

En aquest marc que hem dibuixat a grans trets és on ara hem de construir propostes per impulsar una sortida de la crisi que posi al centre de la represa de l'activitat les persones i el valor del treball.

Cal entomar les contradiccions que hem observat i les febleses estructurals detectades per promoure els canvis que permetin superar-la. Hem de fer d'aquesta crisi una oportunitat per construir una societat sobre bases econòmiques més eficients i sostenibles i socialment més justes que reforcin la cooperació i la solidaritat.

Les persones i les seves necessitats han de ser al centre de les decisions

Necessitem accions i mesures per abordar aquest repte. Volem que les mesures impulsin també canvis que posin les bases d'un model econòmic i social més eficient, més participatiu, més just i igualitari, més feminista, més solidari i més sostenible, en el qual els treballadors i treballadores participin en la definició de les solucions, i els sectors socials més febles no hagin de pagar novament els costos de la recuperació o la reconstrucció de l'economia.

3. Què hem trobat a faltar durant la crisi

Un marc de governança democràtica global

La falta d'institucions globals, representatives i amb funcionament democràtic que exerceixin de contrapoder davant dels poders econòmics, impulsin respostes efectives globals i posin límits al mercadeig dels productes bàsics, posa de manifest que l'actual model de globalització està condicionat fortament per poders no democràtics, com els mercats financers i les empreses multinacionals i afecta negativament les decisions dels països i de la població en general.

La pandèmia ha palesat encara més la ineficàcia de les Nacions Unides i l'OMS; la mundialització desregulada fa urgent disposar d'institucions mundials i regulacions internacionals que permetin trobar un equilibri entre una governança internacional i la sobirania dels estats.

En qualsevol cas, la resposta no és el retorn al proteccionisme o el replegament nacional; cap societat supera una crisi global per si mateixa. Necessitem una Europa capaç de liderar una estratègia que embridi els poders econòmics, que aposti per una governança democràtica i que reforci els principis que haurien de definir el model social europeu. Ara, però, el primer repte que cal que entomi la Unió Europea és mutualitzar sense condicionants els costos d'aquesta crisi, impulsar la reactivació econòmica, l'equilibri industrial i apostar per la cohesió territorial i social.

Cooperació institucional

Les sobiranes compartides i la cooperació institucional poden donar una millor resposta a les necessitats de la gent. En aquest món global i interdependent, les decisions estan interrelacionades. És necessària una estructura institucional que articuli, coordini i doni eficiència a l'acció dels diferents nivells d'administració i govern, i que es doti d'un model de finançament coherent que garanteixi la capacitat de decisió, d'acció i de resposta de cada nivell, des de la corresponsabilitat i la solidaritat. Cal que aprofiti els avantatges de la descentralització i que reconegui la capacitat de decisió de la ciutadania en tot allò que l'afecta.

La proximitat és una potencialitat en la gestió dels serveis públics, tant en la prestació com en el control social sobre la seva provisió i qualitat, i, en moments de crisi com l'actual, cal reforçar aquesta capacitat competencial i d'acció de cada nivell d'administració, amb la màxima cooperació, coordinació i lleialtat institucional.

Diàleg social efectiu

Els marcs estables de diàleg social, en els quals les organitzacions representatives i els poders públics puguin construir consensos i acords, són cabdals a l'hora de prendre decisions, ja que donen qualitat democràtica a la societat i aporten reflexió conjunta, d'aplicar-les amb eficiència i de generar confiança al conjunt de sectors socials. En definitiva, el diàleg social efectiu és part fonamental del pacte social, i els poders públics han de valorar i reconèixer el paper de les organitzacions socials representatives per articular i promoure la participació dels diferents interessos socials.

Sistema de salut pública ben finançat

Un sistema de salut pública necessita un finançament suficient i un disseny que prevegi el conjunt d'actuacions que incideixen en la prevenció, el manteniment i l'atenció de la salut de la població i garanteixin l'abastiment dels subministres bàsics.

El nostre sistema de salut no era ni tan bo ni dels millors del món, com durant anys hem repetit de forma cofoia. I si el sistema sanitari no era tan bo no és pas per manca de bons professionals ni d'un disseny original més o menys correcte en el marc de l'estat del benestar construït després del franquisme, sinó per efecte de la mala gestió d'unes polítiques que des de fa massa temps han prioritzat les retallades, han infrafinançat en relació amb la mitjana de la UE i han privatitzat o concertat a uns nivells per sobre de l'interès públic general.

Qualitat en l'atenció a la dependència

El servei d'atenció a la dependència és un sector essencial que ha mostrat una enorme fragilitat, fruit d'un infrafinançament i d'una manca de coordinació forta dels sectors sanitaris i sociosanitaris. I també en això hi han incidit unes ràtios i unes condicions de treball inadequades.

En el cas de centres assistencials, la falta de plantilles adequades s'ha donat tant en l'àmbit públic com en el privat, però partiem de realitats molt diferents quant a ràtios professionals - persones usuàries o en l'equip multidisciplinari que hi ha d'haver en determinats centres. Així s'ha posat clarament de manifest l'alarmant estat de les plantilles en la majoria dels centres o residències privades, en les quals la precarització de l'ocupació, la falta de personal qualificat i la sobreexplotació és i ha estat la norma. Caldrà reorganitzar el sector, augmentant les responsabilitats públiques, així com la gestió directa, i adequant les condicions de treball i la revaloració d'aquestes feines.

Cal un canvi profund de model, basat en la gestió directa pública i orientat a la preservació de la salut de les persones, i que disposi d'una carta de serveis que en garanteixi la qualitat i eviti el guany. La inexistència d'un conveni col·lectiu de Catalunya, al qual la patronal s'ha oposat, és una clara feblesa que caldrà corregir.

Un sector públic més fort

El sector públic ha mostrat el seu major compromís, la seva major eficiència i el seu paper a favor de la seguretat i la igualtat socials, en contrast amb el sector privat, que, sotmès a la lògica del mercat regida per l'individualisme i el guany privat, ha estat incapaç de garantir les necessitats bàsiques a sectors importants de la població.

S'ha posat de manifest la necessitat de reforçar els serveis públics, que són una imprescindible per garantir el servei i la protecció que demana la ciutadania i són, per la seva importància en el manteniment d'una societat cohesionada, garantia de la protecció social necessària, principalment, per a les classes populars, tant pel que fa a la salut com a la garantia de l'exercici dels drets socials i laborals.

En aquest sentit, hi ha d'haver una aposta clara per la prestació directa dels serveis públics que eviti la privatització de determinats serveis. Cal un compromís amb la inversió en centres públics i la reversió de serveis públics privatitzats. En qualsevol cas s'ha de definir una carta de serveis d'aquells que es realitzen amb gestió indirecta per evitar l'especulació i el "negoci". Cal garantir la seva acció i blindar la seva suficiència i capacitat executiva davant d'intents de noves retallades que el vulguin minvar.

Capacitat d'inversió pública

La inversió pública i la despesa pública social són elements essencials per assegurar la viabilitat de l'economia i la qualitat de vida de la ciutadania. El principi d'estabilitat pressupostària i el dogma del dèficit zero i la limitació del deute, s'han convertit a la pràctica en l'única estratègia de la UE. Això ha comportat la caiguda de la inversió pública i de la despesa social, que al seu torn limiten l'impuls de la inversió privada corresponsable amb els objectius socials, ambientals i tecnològics, amb els consegüents efectes sobre la capacitat productiva pròpia del país i en la feblesa de la resposta social. Hem vist també com la mercantilització del sistema de béns i serveis impacta en la vida social. No només empobreix i dissol les relacions entre persones, sinó que a més genera problemes d'exclusió.

Hem constatat la necessitat de reforçar la intervenció pública a sectors estratègics de la nostra economia com l'energia, els subministres, els serveis financers i la política industrial.

Fiscalitat suficient per fer les polítiques públiques

Una fiscalitat justa, progressiva i suficient és imprescindible per dur a terme polítiques redistributives i inversores. És totalment contradictori desenvolupar les polítiques socials abaixant impostos.

Si volem avançar cap a un model de societat més just, equilibrat i sostenible necessitem reformar la fiscalitat actual i lluitar contra l'elevat frau fiscal, per disposar dels recursos que cal aplicar a garantir la despesa social i la inversió pública. No poden haver-hi xarxes de protecció social de primera divisió amb pressió fiscal de segona. L'eficiència econòmica no es pot contraposar a la justícia distributiva; ambdues han de perseguir l'equilibri social i territorial i la igualtat, i difícilment es podrà garantir l'eficiència econòmica sense garantir la cohesió social i promoure estratègies que s'avancin als reptes futurs.

Poder negociador dels treballadors i les treballadores

La força negociadora de la representació sindical dels treballadors i treballadores té relació directa amb la qualitat de l'ocupació, permet disputar la distribució primària de la renda per promoure la igualtat social i incentiva la modernització empresarial.

L'actual marc legal laboral reforça el poder unilateral de l'empresariat i mercantilitza les relacions laborals, posant el treball al servei del guany i no de l'estabilitat, el que porta, cada cop, a una major precarització laboral, es desincentiva la innovació empresarial i s'agregen els problemes econòmics, socials i ambientals. És necessari restituir el poder negociador de treballadors i treballadores: sindicats forts, negociació col·lectiva, capacitat de mobilització... són indispensables per constituir unes relacions socials de treball més democràtiques i equilibrades.

Sens dubte també s'ha posat de manifest que caldrà que el sindicalisme s'adapti als canvis que es produiran en el mercat de treball i en les relacions laborals, un cop passada aquesta crisi, per continuar sent una eina útil per al conjunt de la població treballadora. També cal valorar l'afiliació com a vincle estable amb l'organització.

En aquest context s'ha posat de manifest la necessitat d'explorar experiències de participació de les persones treballadores en matèria de propietat i gestió de les empreses.

Treball de qualitat per al jovent

Necessitem una resposta a la precarització de l'ocupació juvenil, que s'ha vist agreujada per la situació actual. La crisi ha castigat amb major intensitat les persones joves, que han accedit al mercat de treball amb formes contractuals precàries, marcades per l'alta temporalitat, la rotació contractual i la parcialitat. És per això que mantenir aquesta situació de precarietat és una rèmora en la sortida de la crisi, tant des del punt de vista personal com del de les potencialitats desaprovechades d'un contingent de població amb important nivell formatiu.

Valoració justa del treball de cura

Els treballs relacionats amb la cura són essencials per garantir el funcionament social. El sistema capitalista amb aliança amb el patriarcat reforça la desigualtat de gènere en el món laboral que penalitza les dones. Ara, amb l'emergència sanitària i el tancament dels espais formatius i dels centres per a persones dependents, ja sigui per edat o per malaltia, s'ha provocat que una part important de les cures es traslladi a l'espai domèstic i familiar i sigui realitzada fonamentalment per les dones.

Les dones en l'espai familiar i domèstic han assumit majoritàriament les càrregues de cura. El confinament els ha afegit una càrrega que posa de manifest les dificultats per a la conciliació laboral i la personal. Es posa de manifest que la cura de les persones està en crisi, es troba al centre de la vida i és responsabilitat de tots i totes, també i, de forma especial, dels poders públics que hi han de donar resposta.

Aquestes tasques, assumides per les dones massivament, s'han fet a través de:

- a) Persones acomiadades a les quals la cura de les persones els impedeix fer recerca activa de feina.
- b) Amb la implantació del treball a distància o teletreball, que ha provocat importants augments de les càrregues de treball i de la doble presència.
- c) Amb reduccions de jornada fins al 100 %, amb pèrdua proporcional del salari introduïda al RD 8/2020.

Mesures totes elles que han donat com a resultat l'ampliació de la divisió sexual del treball, que ha recaigut fonamentalment en les dones.

El valor econòmic del treball de cures, que s'ha posat de manifest que és imprescindible per garantir el funcionament de les societats, cal també quantificar-lo perquè es consideri part de les polítiques macroeconòmiques i dels pressupostos.

També s'ha evidenciat com moltes de les tasques essencials per al funcionament de la societat són realitzades per dones, en feines moltes vegades poc valorades i precàries. Una realitat que observem al sector privat, però també massa vegades al sector públic. Així com l'elevada presència de dones estrangeres, especialment en el treball de la llar, en situació irregular, amb els problemes afegits que comporta tant en la situació de precarietat laboral com en la de vulnerabilitat social.

Suficiència de les prestacions

Les prestacions contributives i socials han d'ajudar a assolir una major igualtat social. Avui, malauradament, les prestacions contributives i socials, en un marc d'insuficient capacitat redistributiva del sistema d'impostos, no estan reduint de forma suficient l'alta desigualtat en la distribució de la renda ni l'alta bretxa de gènere. Les pensions han mostrat, una vegada més, ser la principal xarxa de protecció social, com també ho han estat les prestacions per desocupació, les quals necessiten una revisió en quanties i, aquestes últimes, en durada. La insuficiència de les prestacions assistencials i de les prestacions familiars, les més baixes d'Europa, continuen comportant un risc inadmissible de marginació social per a col·lectius especialment vulnerables.

Indicadors suficients i fiables

Disposar d'indicadors adients i de l'agilitat política necessària per actuar és important per combatre la pobresa i l'exclusió social. En una situació excepcional com l'actual, pot créixer exponencialment el volum de persones que estan per sota dels límits d'ingressos mínims per poder superar el llindar de la pobresa i la pobresa severa, amb un impacte específic en les dones que cal tenir present en la resposta. La manca de cohesió social, la pobresa i l'exclusió social són un atemptat a la dignitat humana, i com s'ha constatat també en l'emergència sanitària, les diferències de classe social determinen l'exposició a les malalties i la seva afectació sobre les persones.

En aquest sentit calen indicadors que determinin en els organismes internacionals, com poden ser Objectius de Desenvolupament Sostenible (ODS) de les Nacions Unides i els del Pilar Social Europeu de la UE, que permetin la lectura mundial adequada d'una pandèmia que no entén de fronteres.

Un ingrés mínim vital

La proposta d'ingrés mínim vital (anunciada pel Govern estatal) pot ajudar a complementar la renda garantida de ciutadania a Catalunya fins a arribar a la referència del salari mínim.

A Catalunya l'aplicació de la renda garantida de ciutadania s'ha mostrat només parcialment efectiva per a la lluita contra el risc d'exclusió social; segueix sense garantir el seu caràcter de dret subjectiu i universal, i la seva cobertura està encara determinada per l'obligada disponibilitat pressupostària. Ha de ser el risc de pobresa el que delimiti la necessitat d'ingressos, i no a la inversa, quan s'adapta la cobertura i l'amplitud de la renda als recursos pressupostaris existents. I no podem obviar que estem en una situació en la qual la pobresa laboral supera el 14 % .

Garantia dels drets humans per a les persones immigrades

Les persones migrants i refugiades han de ser subjectes de drets humans i disposar de la plena igualtat de tracte en el treball i la societat, inclòs el dret de vot polític als avui exclosos per garantir-ne la visibilitat real, si no, en situacions com la viscuda, s'agreuja la seva vulnerabilitat i les dificultats per a la plena inserció. En aquest sentit veiem com és un sector en el qual el treball informal té un pes gran, de manera més acusada encara entre les dones que fan treballs de la llar.

Dret a un habitatge digne per a tothom

S'ha palesat, com ja va passar el 2008, que l'habitatge és una necessitat bàsica per al sosteniment i la reproducció de la vida, per la independència i pel desenvolupament personal. La crisi ha agreujat la problemàtica en relació amb el règim de tinença (lloguer, hipoteca) i la fragilitat davant de la interrupció de la font d'ingressos personals o familiars.

Però també s'ha evidenciat la conveniència de disposar d'habitatges que garanteixin la salut dels seus usuaris i usuàries. Hem constatat carències importants en qualitat dels habitatges, l'existència d'infrahabitatges o la sobreocupació i, per tant, la necessitat de preparar els habitatges i les ciutats per als reptes de futur (pandèmies, canvi climàtic, etc.) preveient també una política clara d'inspecció d'habitatges i de sancions en cas d'infraccions.

Equitat en l'accés als serveis

L'equitat en l'accés als serveis requereix mesures específiques. Les mesures específiques que han de garantir l'equitat en l'accés als serveis del benestar (educació, sanitat, habitatge...) o la garantia de serveis i subministraments bàsics (també en l'àmbit de les TIC...) s'han mostrat insuficients.

Els infants i joves han estat els col·lectius que han pagat un preu més elevat per la crisi en termes de desigualtat. El sistema educatiu i les seves estructures no han estat a l'altura per mantenir tothom amb un mínim d'activitat docent de qualitat durant la crisi, atesa la manca de mitjans informàtics i de previsió amb les famílies.

S'ha fet evident que les persones grans, que són les que més han patit al llarg d'aquesta emergència sanitària, no disposen de prestacions socials de qualitat, especialment en el cas de les rendes baixes amb incidència especial en les dones grans.

Un sistema d'investigació i ciència al servei de la societat

Un sistema d'R+D+I sòlid hagués pogut reaccionar amb rapidesa i intel·ligència a les situacions d'emergència com la provocada per la pandèmia. Fa anys que els poders públics menystenen la funció social i de producció de valor del coneixement, i per això no han reforçat ni reformulat les institucions de recerca i educatives, que han estat terriblement subfinançades.

Les institucions acadèmiques, les empreses i les cooperatives d'aquest sector poden ser un motor de reactivació econòmica que compensi la retracció previsible dels sectors tradicionals (com el turisme i la construcció). Aquest sector pot donar oportunitats al talent juvenil desaprofitat, tant d'aquells joves provinents dels cicles formatius de qualitat com dels titulats superiors, així com absorbir el possible impacte que puguin patir sectors d'alta qualificació com les TIC o les enginyeries, per exemple.

Suficiència industrial

Necessitem capacitat productiva instal·lada que permeti fer front de manera ràpida i eficient a les situacions d'emergència com la viscuda. La interrupció de les cadenes de subministrament globals ha impactat de ple en l'economia, i ha evidenciat, així, l'alt grau de dependència de la nostra estructura productiva. Però, sobretot, hem vist com ha afectat la capacitat de resposta estratègica pròpia per a l'emergència sanitària en no disposar dels materials necessaris ni comptar amb capacitat productiva suficient instal·lada en aquest sector.

Cal una estratègia de reindustrialització de l'economia catalana que pugui ser complementada amb un sector de serveis (turisme en sentit ampli i comerç fonamentalment) fort, innovador i competitiu. L'economia catalana ha de sortir d'aquesta crisi superant alguns dels seus problemes endèmics i guanyant en la mida de les empreses per superar el minifundisme actual. No només l'alarma sanitària, sinó també l'emergència climàtica mostren la necessitat urgent de reequilibrar el mapa industrial i de promoure una diversificació sectorial, alhora que evidencien que s'ha d'apostar per àmbits consensuats d'especialització on hi ha tradició i musculatura industrial.

I cal comptar, també, amb la potencialitat d'indústries verdes, com a font d'ocupació i motor de renovació industrial i energètica. Indústria i innovació han de ser els pilars bàsics del programa i dels pressupostos del Govern per als propers anys. L'estratègia de reindustrialització ha d'incloure un pla integral d'adaptació i foment de la formació professional inicial i de capacitació des de les empreses, que sigui real i adaptada a les necessitats dels territoris.

Polítiques econòmiques per abordar el repte climàtic, el tecnològic i el demogràfic

Abordar de manera interrelacionada l'emergència climàtica, el repte tecnològic i la realitat demogràfica pot afavorir la superació de les febleses estructurals de l'economia. En aquest sentit, hem d'abordar-ho orientats a promoure l'equilibri territorial incidint tant sobre la desertització rural com sobre la massificació de les ciutats. No podem seguir mesurant el creixement i el desenvolupament de les societats en termes dels indicadors actuals del PIB, ja que sabem que aquests no mesuren el benestar de la societat. Estem veient com els indicadors del PIB poden proporcionar indicacions errònies en termes socials, ecològics i sanitaris, com ha quedat demostrat amb l'arribada de la crisi de la COVID-19. Cal ampliar l'horitzó d'anàlisi i incorporar indicadors socioeconòmics que atenguin la qualitat de vida i de treball de les persones i la capacitat de respondre a les seves necessitats per part de les institucions.

Polítiques culturals

El sector de la cultura ha respost molt positivament a la situació de confinament i ha ajudat a reforçar el fet de ser un referent social. S'ha posat en evidència la funció que té de creació de comunitat i solidaritat i de generació de valors compartits entre la ciutadania. Paradoxalment la situació de precarietat és gran al sector, i la situació de confinament i la falta de mesures específiques per als professionals del sector cultural els ha abocat a una situació d'especial vulnerabilitat. La singularitat del treball artístic, que no és estacional, ni temporal, no queda prou recollida en el marc normatiu i necessita un tractament específic per garantir els drets dels seus professionals.

L'esport com a creador de benestar i salut

La pràctica esportiva s'ha convertit aquests dies en una activitat important per aconseguir el benestar de la població i per preservar la salut física i emocional. Per això cal recuperar el concepte de l'esport com a servei públic, que contribueix al benestar físic i emocional, alhora que és una eina de cohesió social en barris i ciutats.

Mitjans de comunicació fiables i independents

El paper de la comunicació ha constatat la seva importància i necessitat per donar a la població la informació fiable davant situacions d'emergència, per generar confiança i per oferir les pautes de comportament social. Hem vist com la crisi dels mitjans i els canvis de fons que s'estan produint per l'augment exponencial dels missatges públics emesos i la competència ferotge per l'atenció de l'audiència, juntament amb els intents de l'Administració per emetre directament sense filtre ni límits, impacten en la devaluació del treball periodístic i en la manca de confiança per part de la ciutadania. Sens dubte l'ús abusiu de les notícies falses (*fake news*) és un perill afegit a la crisi dels mitjans i també és un perill per a l'exercici del dret a la informació veraç. Aquest panorama comporta un risc de desinformació que al mateix temps implica una pèrdua de qualitat democràtica.

Control democràtic dels poders públics

Els poders públics han de garantir la llibertat, l'exercici dels drets i el respecte a la llei, però l'existència d'una societat organitzada, i mobilitzada quan calgui, és una condició necessària per garantir la llibertat i la democràcia i per promoure accions a favor de la transparència, dels rendiments de comptes i contra la corrupció.

És indispensable garantir el control democràtic, polític i social, de les decisions sobre l'ús i la disposició de les TIC, la intel·ligència artificial (IA) i els algorismes. Les mesures de control no poden anar en detriment del dret a la privacitat i a les llibertats fonamentals.

Així mateix cal reforçar els mecanismes a favor de la transparència, dels rendiments de comptes i contra la corrupció.

Davant d'escenaris de crisi greu, com l'actual, és necessari treballar conjuntament en la cerca d'acords que permetin harmonitzar esforços, compartir costos i evitar confrontacions. La construcció de consensos amb les organitzacions que articulen la participació social permet abordar situacions d'emergència com l'actual, adequant les respostes a necessitats i a urgències a vegades no previstes, i impulsar la participació social per assolir una major implicació social per fer efectives les mesures que s'han d'aplicar.

4. Per canviar les formes de produir, distribuir i viure hauran de comptar amb nosaltres

La represa de l'activitat i de la vida social, un cop superada la fase àlgida del confinament i el col·lapse del sistema sanitari, ens porta a elaborar una proposta que pugui evitar una catàstrofe social i que la represa de l'activitat econòmica sigui sostenible i el més ràpida possible.

Considerem que el conjunt d'agents socials, econòmics, polítics i institucionals ens hem de comprometre a construir consensuadament i conjuntament una "nova normalitat". Hem de superar normes, procediments i pràctiques, fins ara "normals", que expliquen, en bona part, les incapacitats per respondre amb eficiència i promptitud i agreugen els efectes econòmics i socials negatius provocats per la pandèmia.

La proposta que aportem al debat s'articula en quatre eixos:

1. Posar les persones al centre: respondre a les urgències socials, garantir els serveis públics i reforçar la democràcia.
2. Garantir la represa econòmica i la creació d'ocupació i de la qualitat del treball.
3. Reforçar l'estat del benestar amb ingressos públics suficients mitjançant una fiscalitat redistributiva i justa.
4. Reorientar els models productius en un nou horitzó de governança democràtica global.

El conjunt de propostes (que detallem en l'annex 2) estan interrelacionades i connectades entre si. Totes elles s'orienten en una mateixa direcció, la de promoure canvis estratègics per avançar cap un model econòmic i social just, que democratitzi tots els espais de la vida social i econòmica, que es proposi superar les desigualtats socials i de gènere, que sigui respectuós amb el medi ambient i també sostenible, innovador i cooperatiu, i que estigui orientat a la satisfacció de les necessitats socials.

1. Posar les persones al centre: respondre a les urgències socials, garantir els serveis públics i reforçar la democràcia

- **Garantir les rendes de suficiència:** comprometre l'actualització de l'SMI, desenvolupar la RGC, implementar l'ingrés mínim vital com a complement a la RGC, actualitzar l'IPREM i l'IRSC. Així mateix, revisar la quantia i la durada de la prestació per desocupació, i millorar les prestacions del Fons de Garantia Salarial (Fogasa).
- **Garantir el sistema públic de pensions,** i la seva suficiència i sostenibilitat, i ampliar la cobertura de les prestacions per desocupació.
- **Reforçar el sistema nacional de salut i el sistema de dependència:** augmentar els pressupostos de funcionament, incrementar les plantilles i millorar les condicions de treball. Crear l'Institut Català de la Dependència.
- **Adequar el sistema educatiu i universitari:** revertir les tendències mercantilitzadores i privatitzadores, garantint-ne el paper i la funció de servei públic: dotar pressupostàriament, compensar desigualtats i garantir l'accés de tothom a les oportunitats, reforçar les polítiques de beques, disminuir les ràtios d'atenció i augmentar i estabilitzar les plantilles, abaixar taxes, lluitar contra l'abandonament i la segregació, i millorar l'FP. Promoure el lleure educador inclusiu.
- **Promoure l'ocupació juvenil:** elaborar pla integral per a la creació de llocs de treball estables, de qualitat i no precaris per al jovent.

- **Reforçar el SOC** amb recursos i nous procediments així com la seva funció pública en la intermediació i en l'orientació i l'acompanyament individualitzat. Promoure marcs de concertació territorial (implementant el Decret 48/2020) i programes transversals i a l'atenció als col·lectius més desfavorits.
- **Donar resposta al repte de l'habitatge:** garantir l'exercici del dret a l'habitatge, promoure la creació d'un potent i sostenible parc públic de lloguer i abordar la dignificació del parc existent.
- **Dret als subministraments bàsics:** promoure mesures específiques que en garanteixin el dret i evitin la bretxa digital.
- **Promoure la igualtat efectiva entre dones i homes:** combatre les desigualtats de gènere en la vida social i el treball, prevenir i lluitar contra la violència masclista, i impulsar la corresponsabilitat en la conciliació i en el treball de cures, el qual cal valorar.
- **Promoure accions efectives de defensa del col·lectiu LGTBIQ+,** que actualment es troba en situació de vulnerabilitat.
- **Drets de les persones de nacionalitat estrangera:** garantir l'exercici ple dels drets civils i de ciutadania de les persones treballadores d'origen estranger i facilitar els mecanismes de regularització. Tancament dels CIE.
- **Promoure la cultura i l'activitat física i els hàbits saludables,** com a drets de ciutadania i valorant i reconeixent els drets dels seus treballadors i treballadores, promovent l'accés universal mitjançant el suport institucional i la descentralització territorial.
- **Diàleg i concertació social:** fer-ne el mecanisme d'articulació de la participació social a través de les organitzacions representatives en la construcció de decisions polítiques i institucionals. Articular des de la proximitat, amb coherència i capacitat de proposta, els diferents plànols de la concertació en l'àmbit nacional, metropolità, comarcal i local.
- **Democràcia econòmica:** impulsar mesures que aprofundeixin en la democràcia econòmica i la responsabilitat social, com la participació de la representació sindical dels treballadors i treballadores en les decisions empresarials i també la participació social i el control públic de sectors i d'empreses estratègiques, i garantir el compromís de les empreses i les administracions públiques amb els ODS.
- **Recuperar drets i llibertats:** derogar la llei mordassa i l'article 315.3 del Codi penal, garantir la independència i el finançament suficient dels mitjans de comunicació públics i combatre les notícies falses (*fake news*), i limitar l'ús de les TIC per envair la privacitat i erosionar drets i llibertats.
- **Reforçar els instruments i els mecanismes de cooperació i col·laboració entre institucions:** garantir la proximitat en l'exercici de l'acció competencial i la governança compartida en allò que afecti diversos nivells d'administració.

2. Garantir la represa econòmica i la creació d'ocupació i de la qualitat del treball

- **Crear una banca pública i impulsar el paper de l'ICO i de l'ICF** per facilitar la inversió empresarial de caràcter estratègic.
- **Impulsar plans de xoc sectorials** als sectors més afectats per la crisi que prevegin les mesures d'adaptació i canvi així com les garanties d'ocupació, formació, etc., dels treballadors i treballadores.
- **Potenciar i modernitzar els serveis públics:** sanitat, ensenyament i serveis socials diversos (residències, atenció domiciliària, etc.) així com transports, infraestructures i habitatge. El sector públic ha de garantir, en suficiència i qualitat, uns serveis i una ocupació de qualitat.

- **Derogar tots els aspectes de la reforma laboral** que estan contribuint a la precarietat i a la pèrdua de seguretat laboral i reforçar el paper de la negociació col·lectiva, recuperant la ultraactivitat, superant els àmbits provincials i promovent convenis d'àmbit català, estenent els plans d'igualtat a les empreses i garantint a les pimes el dret de les persones treballadores a l'elecció dels seus representants sindicals. També cal posar fi a les figures de subcontractació (article 42 de l'ET) de l'activitat principal de l'empresa, que no aporten cap valor als processos productius i només serveixen per a l'extracció de rendes del treball.
- **Combatre la precarietat i abordar les noves realitats del treball:** impulsar canvis legals i en la negociació col·lectiva que abordin les noves realitats del treball i combatin la precarietat. Revisar els sistemes retributius per garantir la millora generalitzada dels salaris baixos i tendir a una major igualtat tancant els ventalls abusius i les bretxes de gènere. Evitar discriminacions i atendre les noves realitats del treball lligades a la digitalització i a la intel·ligència artificial (IA) en els mecanismes de classificació professional, fent especial atenció al teletreball, tant pel que fa a la seva regulació i a les seves condicions com al seu impacte de gènere. Reforçar les seguretats dels treballadors i treballadores com a element imprescindible per introduir major flexibilitat. Determinar més garanties davant l'acomiadament, la subcontractació i l'externalització, i la subrogació. Laboralitzar les relacions mercantils quan parlem de falsos autònoms i dotar de drets el treball autònom.
- **Abordar el debat de la reducció del temps de treball:** en un mercat de treball en profunda transformació i amb l'impacte de nous mitjans de producció, més automatitzats, canvis organitzatius i increments de productivitat sobre l'ocupació cal plantejar la reducció necessària del temps de treball (avui amb gran diferencial comparatiu amb estàndards europeus).
- **Garantir un model de la prevenció de riscos** que en garanteixi l'aplicació, el paper dels serveis de prevenció externs i les mútues d'accidents de treball i malalties professionals, les pimes, etc. Pla de xoc contra la sinistralitat laboral.
- **Reforçar la representativitat sindical**, amb especial atenció a les pimes i els mecanismes de control públic, per avançar en una organització del treball justa, democràtica, socialment eficient i saludable. Valorar l'afiliació sindical.
- **Accés a la primera feina:** promoure canvis normatius en relació amb la primera ocupació juvenil i l'estabilitat laboral. Impulsar les polítiques de R+D+I, la formació professional i l'FP dual.
- **Reforçar la Inspecció de Treball:** augmentar els recursos i prioritzar els plans d'actuació destinats a la lluita contra el frau en la contractació i l'incompliment contractual, la precarització i la manca de mesures preventives.

3. Reforçar l'estat del benestar amb ingressos públics suficients mitjançant una fiscalitat redistributiva i justa

- **Acordar un pla fiscal extraordinari** que ajudi a incrementar els recursos disponibles per abordar les necessitats generades: actualitzar tipus impositius, reduir els fluxos de diners en efectiu, proposar noves figures, harmonitzar i homogeneïtzar figures en l'àmbit estatal i europeu.
- **Millorar la coordinació entre administracions tributàries**, en especial l'intercanvi d'informació, i dotar de més recursos (equiparació amb ràtios d'inspecció europeus) que es comprometin en la lluita contra el frau i els paradisos fiscals.
- **Abordar una reforma fiscal en profunditat**, justa i progressiva, que permeti incrementar els ingressos i sostenir uns serveis públics forts i de qualitat.
- **Fer una reinversió de beneficis empresarials:** promoure canvis normatius que afavoreixin la reinversió de beneficis empresarials i la inversió productiva i que penalitzin fiscalment la inversió especulativa.

- **Impulsar una Unió Europea social:** compartir una posició davant la Unió Europea per exigir més cogovernança europea i l'impuls d'una nova política econòmica i comercial a Europa, i prioritzar les polítiques socials i laborals.
- **Estat del benestar:** dotar les institucions pròpies de l'estat de benestar de les capacitats de resposta davant de previsible emergències, però també de les accions preventives que minorin els efectes.
- **Nou model de finançament de Catalunya,** que garanteixi l'autonomia financera, en recaptació i despesa, i també l'ordinalitat i disposi d'una agència tributària pròpia coordinada amb la de l'Estat.
- **Reforçar l'autonomia de gestió de l'Administració local** revertint la Llei de racionalització i simplificació de l'administració local (LRSAL) i permetent la capacitat de gestió de recursos en polítiques socials.

4. Reorientar els models productius en un nou horitzó de governança democràtica global

- **Acordar una estratègia industrial i productiva** orientada a garantir l'equilibri territorial i la igualtat social i a millorar la capacitat productiva, i que sigui responsable i estigui atenta a les necessitats socials, que sigui respectuosa amb el medi ambient i la sostenibilitat, que pivoti sobre la innovació i la R+D+I, i que sigui generadora d'ocupació de qualitat.
- **Participar i fer el control públic i social dels sectors estratègics,** garantint la presència i la capacitat de decisió dels poders públics en els consells d'administració de les empreses que actuen en sectors estratègics
- **Impulsar polítiques sectorials** que promoguin la reindustrialització i els canvis cap a un nou model productiu. És necessari tenir capacitat productiva instal·lada que disminueixi la dependència exterior, en especial, de béns bàsics i estratègics.
- **Preparar la transició ecològica,** en concret l'energia i la mobilitat des d'on generar activitat econòmica alineada amb l'objectiu de revertir el canvi climàtic, la construcció i les infraestructures, la indústria 4.0 o les cadenes de subministrament locals.
- **Promoure l'economia circular** i desplegar la llei de canvi climàtic.
- **Definir estratègies sectorials,** que comptin amb inversions públiques per a l'economia real, per a l'R+D+I, i dotin la capacitat tècnica de la ciutadania. Promoure l'equilibri territorial amb mesures per dinamitzar l'activitat en el marc d'una estratègia industrial que ha de comptar amb el territori.
- **Planificar i dotar les polítiques de mobilitat,** les infraestructures i la xarxa de transport públic han de ser suficients i eficients per permetre la interconnexió entre les infraestructures existents i infrautilitzades, vinculades a una xarxa de transport públic de baixes emissions, que permetin la integració social del territori i que garanteixin la mobilitat sostenible.
- **Impulsar el sector de la construcció** amb polítiques d'habitatge, incloent també la rehabilitació d'edificis i locals, orientades a garantir un dret social bàsic de ciutadania i com a factor que ha de contribuir a la sostenibilitat i a la creació d'ocupació. Necessitem abordar canvis en l'urbanisme i combatre el despoblament rural.
- **Governar la globalització:** compartir diagnòstic i posició per tal de promoure, en els diferents àmbits d'acció, tant institucional com polític o dels agents socials, una posició coincident per dotar-nos, en l'àmbit europeu i mundial, d'institucions democràtiques i representatives dels interessos i de la voluntat de la ciutadania per fer front al poder econòmic, establir taxes a les transaccions financeres internacionals i controlar els paradisos fiscals. Dotar d'espais de diàleg social i concertació europeus i mundials.

- **Sindicalisme internacional:** reforçar el paper dels comitès d'empresa europeus i mundials, així com dels acords marcs internacionals, i reconèixer tota la xarxa de cooperació/col·laboració a les federacions internacionals, com la Confederació Europea de Sindicats i la Confederació Sindical Internacional. Potenciar l'acció sindical internacional solidària al voltant dels drets bàsics del treball (normes fonamentals del treball sintetitzades en els convenis de l'OIT).

Tot aquest conjunt de propostes que aquí apuntem sens dubte cal emmarcar-les en la necessitat de:

- Reforçar la democràcia, entesa més enllà de la vessant política, és a dir, també en allò social i econòmic.
- Aprofundir en l'aposta per una Europa social capaç d'actuar en un món globalitzat on cal fer front als poders econòmics, com el sector financer i els grans oligopolis tecnològics.
- Tenir un compromís amb els objectius de desenvolupament sostenible (ODS) definits per les Nacions Unides.

L'objectiu que ens marquem amb aquestes propostes és promoure tots aquells canvis que ens permetin avançar en un model productiu compromès amb el medi ambient i que estigui sustentat en l'ocupació de qualitat i amb drets, en l'equilibri territorial, en la igualtat d'oportunitats i en la no discriminació, i que tingui en l'R+D+I i la qualificació la capacitat d'innovació i la potència necessària per contribuir a la satisfacció de les necessitats materials de la societat. Assolir-ho requereix canvis profunds que permetin reforçar la capacitat crítica de la societat a partir del reforç i l'impuls dels valors de la solidaritat, la cultura i l'avenç en la cohesió social, la igualtat de gènere i la dignitat del treball.

5. ANNEX 1

Context socioeconòmic on impacta la COVID19

Indicadors macroeconòmics

A l'escenari anterior a la crisi actual, les incerteses eren moltes, especialment en el pla geopolític, tot i que a inicis d'any aquestes semblaven reduir-se, gràcies a les negociacions comercials dels EUA i la Xina, a l'acord assolit pel Brexit i als efectes esperats de l'expansió monetària que impulsaven els principals bancs centrals.

A l'any 2019 ja es va constatar una pèrdua de dinamisme de l'economia catalana, amb un 1,9 % (un 1,3 % interanual el quart trimestre), per un 2,5 % el 2018, en un context de baix creixement de l'economia internacional (2,9 %), en especial de la de la zona euro (1,2 %).

Així mateix, la situació actual suposarà un fre generalitzat de l'economia global (una caiguda del 3 % segons l'FMI) de l'economia de la zona euro (-7,5 %) i de la Unió Europea (-7,1 %), però també de l'economia espanyola (-8 %) i catalana (al voltant també del 8 %), tot i que hi ha previsions que arriben a plantejar una possible caiguda del PIB propera al 10 % aquest 2020.

A Catalunya fa anys que assistim al declivi dels sectors industrials, el qual està determinat pels processos de deslocalització, per la dependència d'estratègies definides per les grans multinacionals i dels fons d'inversió transnacionals, i per la manca d'inversió pública i privada. S'ha de recordar que en l'àmbit de l'R+D+I hi ha hagut una reducció continuada d'inversió des del 2009 fins a situar-se, el 2017, per sota de l'1,5 % i augmentar, l'any següent, en 0,06 % punts.

Aquests darrers anys la feblesa del sector industrial s'ha vist afectada tant per les tensions comercials a escala global, com pel procés d'adaptació de la indústria automobilística al nou marc d'emissions. Aquest 2019 assistíem a un dels moments més negatius del sector des del 2013, amb caigudes de producció i ocupació, en la línia d'altres economies de la zona euro (-4,4 % interanual). Així si el VAB industrial va tancar amb una reducció interanual del 2,4 % el darrer trimestre del 2018, l'evolució va continuar sent desfavorable el 2019, amb una mitjana anual que retrocedia un 0,1 % i amb una caiguda de l'índex de producció industrial del 2,1 %. Pel que fa a l'afiliació a la Seguretat Social l'increment interanual al llarg del 2019 va ser molt contingut i molt per sota del dels serveis.

El sector de la construcció també es trobava, el 2019, contagiada per la desacceleració global. La manca de confiança va tenir una dinàmica negativa els tres primers trimestres, amb un creixement interanual que es recuperava lleugerament al quart (0,1 %). Tot i l'augment de preus aplicats a la nova construcció havien baixat els visats de nova obra i es va reduir, el novembre, en un 2,7 % la taxa interanual de compravendes d'habitatges nous. Per una altra banda, les licitacions del sector públic s'estaven recuperant de la forta caiguda del 2018, gràcies a l'augment fet per l'Estat i la Seguretat Social. Aquest context es traslladava també a la creació d'ocupació, que baixava, en termes interanuals, del 5,8 % el primer trimestre al 2,4 % al quart.

El creixement al llarg del 2018 del sector serveis mostrava també una desacceleració l'any passat, i s'alentia el creixement del 3,1 % el primer trimestre del 2019 al 2,4 % al quart trimestre en taxa interanual. El comportament sectorial va ser especialment desfavorable a la informació i comunicació, i a l'hostaleria, però també al comerç i a les activitats administratives. Pel que fa l'ocupació, l'afiliació a la Seguretat Social va mantenir un creixement important, del 2,4 % el quart trimestre del 2019. Destaca el pes cada cop més significatiu del sector turístic (l'11,7 % del PIB i el 17,8 % de l'ocupació segons dades del 2017), i la composició de la despesa total del sector és d'un 83,7 % que depèn del turisme estranger, que l'any 2019 va seguir creixent tant en nombre de turistes (un moderat 0,8 % anual) com en despesa de turisme estranger (un important 4,3 %) com en pernотacions hoteleres (un 3,7 %).

Hem de fer esment que el sector agroalimentari representa el 16,8 % del PIB català, cosa que el fa ser dels més potents, amb una producció que es destina, en un 40 %, al mercat català, en un altre 40 %, a la resta de l'Estat, i té un important potencial exportador del 20 % del total de les vendes.

En general l'estructura productiva mostra una evolució pobra de la productivitat del teixit productiu en relació amb la majoria d'economies europees. El creixement de l'economia catalana a partir del 2014, si bé inicialment es va recuperar amb creixements de la productivitat, ja que es posava en funcionament la capacitat productiva infrautilitzada durant la crisi, actualment mostra, ja des del 2018, un esgotament amb una productivitat total dels factors que no creix. El model de creixement torna a mostrar una de les seves debilitats cròniques, amb un creixement de forma extensiva (utilitzant més factors, treball i capital, però sense millorar-ne la productivitat conjunta).

Pel que fa a la demanda interna, el component principal del PIB, el 2019, ja estava tenint un comportament més moderat (una aportació de l'1,4 % pel 2,2 % el 2018), en especial per l'alentiment del consum de les llars (el 0,9 % el 2019 pel 2 % el 2018), mentre el consum de les administracions públiques tenia un cert creixement (el 2,4 % el 2019 i l'1,4 % el 2018), com va ser també el cas de la formació bruta de capital (3 %). Pel que fa a la demanda exterior, les exportacions de béns i serveis augmentaven del 3,5 %, el 2018, al 3,8 %, el 2019, amb una forta disminució de les importacions (del 5,2 % a l'1,4 %), que era el reflex del comportament feble de la demanda interna i determinava una contribució positiva del saldo amb l'estranger.

Aquesta debilitat respon, en part, a un model de distribució de la renda relativament esbiaixat a favor de les rendes del capital i en detriment de les rendes del treball, fet que potencia les desigualtats creixents en la distribució funcional i en la distribució personal de la renda i que debilita la demanda interna. Aquest model reforça la distribució desigual de la riquesa patrimonial i les seves relacions de poder econòmic associades. En el cas de Catalunya caldria un coneixement exhaustiu —impulsat des de l'Administració— d'aquesta distribució i de la seva evolució en el temps.

El sector públic

Tot i l'aprovació recent dels pressupostos de la Generalitat per a l'any 2020, l'escenari recollit per aquests difícilment es correspondrà amb les necessitats en despesa social amb què ens enfrontem actualment, ni tampoc amb les inversions que caldran per recuperar l'activitat i el dinamisme del teixit productiu. Aquestes necessitats s'hauran de satisfer en un context d'ingressos fortament reduïts per l'evolució del mercat de treball i del teixit productiu.

El dèficit que previsiblement es generarà a les administracions i l'augment del deute comportaran un major cost financer, sense descartar la condicionalitat que es pugui imposar a aquest endeutament i que suposaria un risc afegit per l'execució de les polítiques d'estímul. Esdevindrà clau la política fiscal en un marc que, en relació amb el nostre entorn econòmic, és fortament deficitària.

Així si el pes dels ingressos per cotitzacions i impostos sobre el PIB, això és, la pressió fiscal, se situa a prop de 6 punts per sota de la mitjana de la Unió Europea, la despesa en protecció social manté una diferència de 7 punts, i la d'educació, a Catalunya, era, el 2016, 1 punt inferior (un 3,6 % respecte d'un 4,7 %) a la UE. Aquestes mancances es traslladen a la competitivitat del teixit productiu, per exemple mitjançant una taxa d'abandonament escolar prematur, que el 2019 es va incrementar en 2 punts, del 17 % al 19 %.

Un altre aspecte especialment sensible en la situació actual, on la capacitat limitada d'atenció sanitària ha dimensionat el confinament, i mitjançant aquest s'ha traslladat a la situació econòmica, és la sanitat. Aquí esdevé rellevant el dèficit existent a Catalunya en despesa sanitària, que, tot i les millores en el darrer pressupost aprovat, continua essent molt inferior a les europees (5,3 punts sobre el PIB respecte del 7,10 el 2016).

Aquest context es reflecteix també en termes d'ocupació pública. A Catalunya, els treballadors i treballadores públiques tot just representaven el 9,3 % del total de les persones ocupades durant el tercer trimestre del 2019 (321.900 sobre 3.462.200 de població ocupada), una xifra que se situava per sota del conjunt de l'Estat, on els treballadors i treballadores públics representaven el 13,1 % del total d'ocupats durant el mateix període (2.595.600 sobre 19.874.300 ocupats). Només dos anys abans (el 2017), a Suècia l'ocupació pública representava el 29,2 % del total (1.467.000 sobre 5.022.000). Una situació que es pot veure agreujada en els pròxims deu anys per la pèrdua del 50 % de les seves plantilles per jubilació.

Així doncs, el sector públic no està complint amb la seva funció de creació d'ocupació i esdevindrà prioritari utilitzar l'expansió dels serveis públics de l'estat del benestar com a eines de creació d'ocupació, i mentre no posem fi a la segregació de gènere també facilitarà la incorporació de la dona al mercat de treball en el cas de les polítiques d'infància i d'atenció a la dependència.

Els indicadors socials

A falta de l'explotació de les dades de l'Enquesta de condicions de vida 2020 prevista per al juny i amb dades relatives al 2019, l'escenari pel que fa l'evolució de la desigualtat és positiu. Així l'índex de Gini va baixar, del 2017 al 2018, de 31,8 a 30,3 i la ràtio S80/S20 va passar de 5,7 a 5,2, recuperant el volum del 2008 anterior a la crisi.

Tanmateix, en termes absoluts, a Catalunya, el 2018, va augmentar la taxa de persones que es trobaven en risc de pobresa, que van passar del 20 % al 21,3 %. En el cas de les dones aquest augment va ser especialment acusat, ja que van passar del 20,7 % al 24,1 %, mentre que la taxa dels homes es reduïa del 19,3 % al 18,4%.

La taxa AROPE de risc de pobresa o exclusió social, que és l'indicador genèric i de referència de la UE i que, juntament amb la taxa de risc de pobresa, incorpora la taxa de privació material severa i la de persones que viuen en llars amb una intensitat de treball molt baixa (BIT), va augmentar del 23,8 % al 24,7 %. La incidència va ser especialment rellevant en la taxa de privació material severa (del 5 % al 6,5 %), amb un 28,3 % dels catalans i catalanes que no podia fer front a una despesa imprevista de 700 euros, no es podia permetre una setmana de vacances (27,2 %) o no podia mantenir l'habitatge a temperatura adequada (8,8 %). Pel que fa a la pregunta sobre el grau de dificultat per arribar a final de mes, també va augmentar el nombre de persones que hi arribaven amb molta dificultat (8,5 %), amb dificultat (16,1 %) o amb certa dificultat (28,1 %).

La desigualtat a Catalunya, així com el seu impacte de gènere, s'explica en bona mesura per la menor capacitat de reduir mitjançant impostos i prestacions la desigualtat que genera la renda primària. La crisi del 2008, amb una forta destrucció d'ocupació, devaluació salarial i retallades en les polítiques redistributives, va accentuar aquesta desigualtat. Pel que fa a les prestacions, les pensions contributives són les que incideixen amb més força reduint l'índex de desigualtat Gini en 20 punts percentuals. El segon instrument amb més capacitat de reducció de la desigualtat és l'impost sobre la renda, que ho fa en un 10,9 % (Alemanya, França o Itàlia al voltant del 15 %). Les prestacions per desocupació suposen un altre instrument important d'intervenció pública en la desigualtat, fins i tot per sobre de la mitjana de la Unió Europea per ser també superior la taxa d'atur. És en les prestacions assistencials on es fa palès un dèficit molt important, amb una cobertura molt baixa i amb quantitats que es referencien en el llindar de la pobresa severa. Aquesta carència és especialment rellevant si es té en compte la limitació desproporcionada de les prestacions familiars, que, en relació amb la renda mitjana, són les més baixes d'Europa.

Les transferències socials, incloses les prestacions de jubilació, van incrementar, el 2017, en un 29,7 % la renda de les famílies. El mateix any, el 58,2 % de les llars catalanes havien rebut almenys un tipus de prestació social, percentatge lleugerament inferior a l'any anterior (60 %). Del total de llars que havien rebut prestacions, el 60,5 % les havia rebut per vellesa o supervivència; el 29,5 %, per atur, i el 25,9% de llars havien estat beneficiàries d'algun de la resta de subsidis i prestacions (ajuts per a la família, per a l'habitatge o per als estudis, entre d'altres). En relació amb l'any anterior, les llars que van rebre prestacions de desocupació eren les que més havien disminuït (del 33,3 % al 29,5 %).

En el marc de les polítiques socials ocupa també un lloc important la política d'habitatge. En aquest sentit l'informe recent del CTESC ens recordava que bona part de les llars catalanes no poden complir la recomanació, àmpliament estesa, de no destinar més del 30 % dels ingressos a l'habitatge i 9 de cada 10 persones treballadores no es poden permetre accedir a l'oferta d'habitatge de lloguer a Barcelona mantenint, al mateix temps, unes condicions de vida digna. L'habitatge és un dels elements que llastra de manera determinant la renda disponible de les llars, i especialment dels col·lectius més vulnerables. En aquest sentit s'ha de reconèixer el punt d'inflexió que situa el Decret llei 17/2019, de mesures urgents per millorar-hi l'accés, que impulsa la funció social de l'habitatge, però que demana recursos ampliat.

Esdevé especialment important en el cas de les persones joves. La taxa d'emancipació dels joves de 16 a 29 anys s'ha anat reduint a l'Estat del 21,1 % el 2014 al 18,5 % el 2019, i és del 5,9 % en el cas dels joves de 16 a 24 anys. A Catalunya la taxa d'emancipació residencial, el segon trimestre del 2019, era del 23,1 %. Això té a veure amb la taxa molt limitada d'ocupació dels joves de 16 a 29, anys que era, el segon trimestre del 2019, del 40,8 % a l'Estat i del 49 % a Catalunya, amb una taxa

de temporalitat del 55,3 % i amb salaris molt baixos. Això comporta que avui una persona jove assalariada hauria de dedicar el 119,7 % del seu salari per pagar el lloguer o el 75,5 % per sufragar una quota hipotecària, escenari que se situa molt per sobre del 30 % recomanat.

Finalment, i en relació amb les polítiques socials, té una rellevància especial la renda garantida de Catalunya (RGC), que va veure aprovat el seu reglament fa pocs dies. Les darreres dades comptabilitzen 31.356 expedients i 76.048 beneficiaris de la RGC o del complement de pensions, prestacions i altres ajuts activables per a persones. S'hi han de sumar els 48.379 pensionistes titulars d'expedients i beneficiaris de prestacions estatals amb rendes baixes que en són beneficiaris. En total són 79.735 expedients i 124.427 persones beneficiàries de la RGC i complements. S'ha de recordar també que des de l'entrada en vigor de la RGC i fins a l'agost del 2019 s'havien registrat 103.746 sol·licituds, i 13.340 recursos d'alçada contra resolucions de primera instància, dels quals 3.917 havien estat resolts i notificats. La situació d'emergència social reclama una ampliació del nombre de persones beneficiàries i més agilitat en la tramitació per fer front a la situació d'extrema vulnerabilitat que viuen moltes llars.

Però juntament amb la feblesa i la poca capacitat redistributiva del sistema d'impostos i prestacions socials, que es va veure llastrat amb la crisi, però que tampoc ha millorat amb la recuperació econòmica iniciada el 2013, el principal factor determinant per fer front a la desigualtat és la precarietat que caracteritza el nostre mercat de treball.

Indicadors del mercat de treball

En paral·lel a l'activitat econòmica, també l'ocupació presentava ja, el 2019, un alentiment progressiu. Així el nombre de persones afiliades a la Seguretat Social al quart trimestre mostrava un increment interanual de tan sols el 2,1 %, el més baix des de la recuperació econòmica.

Pel que fa a la distribució sectorial de l'ocupació, aquesta es concentra al sector serveis, amb un 85 % de les noves afiliacions el 2019, i té un increment interanual del 2,4 % el quart trimestre. La desacceleració de la creació d'ocupació a la construcció (del 5,8 % al 2,4 % entre el primer i el quart trimestre) es va avançar el 2018 a la indústria, que mostra un creixement gairebé nul a la segona meitat del 2019.

En clau de gènere el creixement de l'ocupació femenina (3,3 %) és superior a la masculina (2,2 %), tot i que aquesta tendència afecta tan sols tangencialment la taxa d'ocupació, que en les dones és del 50,2 %, 9 punts superior en els homes, que és del 59,32 %.

Aquest biaix es reflecteix també en la taxa d'activitat, que, al quart trimestre del 2019, era inferior en més de 10 punts en el cas de les dones, i en el de la taxa d'atur, on la diferència era d'1 punt (9,97 % i 10,97 %, respectivament).

Si la taxa de parcialitat va augmentar el quart trimestre fins al 15 %, tot i reduir-se la parcialitat involuntària (del 46,8 % al 40,1 % en un any), aquesta era especialment rellevant en el cas de l'ocupació femenina, en la qual la distribució era del 8,9 % i del 22,59 %, respectivament.

També pel que fa la temporalitat, tot i reduir-se en un any en gairebé 1 punt (del 22,1 % al 21,2 %), aquesta era 3 punts superiors en el cas de les dones (22,77 % respecte del 19,66 %).

Un altre biaix important en el mercat de treball és per grups d'edat. Tot i representar tan sols el 17,1 %, les persones treballadores de menys de trenta anys van signar, el 2019, el 42,3 % dels contractes.

La precarietat del mercat de treball es concentra, doncs, especialment en el col·lectiu de dones i de persones joves. Una precarietat insostenible si es té en compte que el 43,9 % dels contractes temporals signats el 2019 van ser d'un mes o menys, i el 34,5 % van ser inferiors o iguals a set dies (el 85 % dels quals als serveis i el 34,5 %, a més, a temps parcial).

Finalment, pel que fa la qualitat de l'ocupació s'ha de recordar que, el 2019, 491.000 persones patien de sobrequalificació al seu lloc de treball, entesa aquesta com a proporció de la població ocupada en ocupacions que requereixen una qualificació inferior al nivell formatiu del qual disposen, cosa que suposava una taxa del 16,9 %.

La situació del mercat de treball s'ha vist afectada extraordinàriament el primer trimestre del 2020 com a conseqüència del confinament i de les mesures de distanciament social preses per evitar l'extensió dels contagis. Si l'EPA del primer trimestre, distorsionada per l'afectació de l'aturada de l'activitat provocada per la pandèmia (dues de les tretze setmanes del trimestre), anuncia un canvi de tendència, les dades de la Seguretat Social el març, amb un descens mensual de 41.015 persones afiliades (primera dada negativa en un març des del 2009), dibuixen l'escenari que les dades d'atur registrat el mes d'abril han confirmat.

Pel que fa al nivell d'impacte sectorial, els descensos més acusats s'han registrat a l'hostaleria (-4,7 %), a les activitats administratives i als serveis auxiliars (-4 %) i a les activitats artístiques, recreatives i d'entreteniment (-3,9 %), cosa que anuncia un horitzó molt preocupant que reclama polítiques i inversions en les fases de desescalada i normalització.

Aquí serà clau la capacitat de mantenir l'ocupació, suspesa en aquests moments, dels 700.000 treballadors i treballadores afectat per ERTO i la resiliència de les 95.000 empreses que els han registrat. També ho serà la situació especialment precària dels treballadors i les treballadores més afectats per manca de contractació o acomiadament, en la major part dels casos temporals, i el seu retorn a l'activitat.

Aquest horitzó s'ha de completar amb el de la pobresa laboral, que CCOO de Catalunya va recollir recentment en el seu estudi per a l'any 2019. La comparativa amb l'any 2008 permet veure com l'any passat encara no s'havien recuperat els índexs i les taxes anteriors a la crisi financera. Així l'increment salarial del 2009 al 2017 va ser del 5,6 %, més de 5 punts per sota de la inflació acumulada durant aquest període. L'any 2018 hi havia, a Catalunya, 493.900 persones (14,4 %) que, malgrat tenir una feina, patien risc de pobresa o exclusió social (del 14,4 %, 15 % són dones, i 13,9 %, homes. Hi havia 90.440 llars on residien 167.287 persones, que no disposaven d'ingressos laborals.

L'increment del nombre de prestacions assistencials en detriment de les contributives, fruit de la precarietat de les ocupacions que ofereix el mercat de treball (estacionalitat, parcialitat), ha reduït, a més, els ingressos d'aquelles persones que reben una prestació per desocupació, que malauradament suposen tan sols un terç, perquè la taxa de desprotecció mostra que hi ha un 65 % de la població aturada que ha treballat prèviament i que no percep subsidis ni prestacions d'atur. Les prestacions contributives s'han reduït els darrers onze anys en un 0,5 %, i han passat de 865,9 € a 861,9 €, en un context d'increment de l'atur de llarga durada. De les persones desocupades a Catalunya l'any 2019, el 27,8 % feia més de dos anys que no tenia feina i el 17,7 %, entre un i dos anys.

Previsions econòmiques

Moltes són encara les incerteses a l'hora de definir l'impacte de la crisi sobre el creixement econòmic i el mercat de treball. En primer lloc, dependrà de la durada del període de confinament i de l'efectivitat de les mesures preses pels governs. Hi tindrà a veure la profunditat de la davallada en l'economia global i el seu impacte sobre la demanda de béns i serveis (turisme), i la possible disrupció d'algunes cadenes de valor global (automoció, per exemple).

En relació amb altres països, en el nostre cas s'hi faran paleses la composició més precària del mercat de treball, més sensible al cicle econòmic, i l'especialització productiva, especialment pel que fa al turisme, la restauració, l'oci o el comerç. En aquest sentit, cal recordar que aquestes branques d'activitat, sumades al transport, suposen una quarta part del PIB espanyol.

Aquestes incerteses es traslladen també a les principals previsions realitzades pels organismes internacionals i estatals en relació amb l'impacte de la crisi sanitària i econòmica. Així si el Fons Monetari Internacional preveu una caiguda per al 2020 del 9,5 % del PIB, el Banc d'Espanya planteja diferents escenaris, segons la durada del confinament i el dinamisme de la fase de normalització. Així, pel que fa al PIB, la davallada oscil·laria entre el 6,6 % i el 13,6 % el 2020, i entre el 5,5 % i el 8,5 % el 2021, i la taxa d'atur estaria entre el 18,3 % i el 21,7 % el 2020 i entre el 17,5 % i el 19,9 % el 2021. Funcas trasllada un escenari similar pel que fa a la taxa d'atur per al 2020 (19 %) i per al 2021 (17 %), però és més positiu pel que fa al creixement (-7% el 2020).

Finalment, el Govern d'Espanya va enviar, en el marc del Pla d'estabilitat, les seves previsions econòmiques a Brussel·les. Aquestes situen una reducció del PIB del 9,2 % el 2020 i del 6,8 % el 2021. La taxa d'atur pujaria al 19 % el 2020 i es reduiria fins el 17,2 % el 2021.

Les previsions macroeconòmiques del Departament de la Vicepresidència i d'Economia i Hisenda (abril del 2020) també ofereixen tres escenaris (vegeu el quadre), tot i que el primer és de contrast amb les dades de previsions anteriors a la COVID-19. L'escenari base assumeix una resposta en les mesures socioeconòmiques més contundent, amb una menor persistència en els efectes de la crisi sanitària, mentre que l'escenari més pessimista assumeix una resposta menys contundent per part de les autoritats fiscals. Així, pel que fa el PIB, la caiguda de l'economia catalana oscil·laria entre el 7,6 % i el 8,8% per al 2020, i entre el 6,5 % i el 5,1 % per al 2021. La taxa d'atur estaria entre el 17 % i el 18 % el 2020, i entre el 14 % i el 16 % el 2021.

Previsions macroeconòmiques de Catalunya

		2019	2020 (p)			2021 (p)		
			E0	E1	E2	E0	E1	E2
PIB	% de variació real	1,9	1,5	-7,6	-8,8	1,7	6,5	5,1
PIB	Milions d'euros	250.597	258.672	231.509	228.105	268.107	250.108	242.363
Demanda interna	Aportació al creixement	1,4	1,5	-6,0	-6,9	1,5	4,0	3,1
Despesa en consum de les llars	% de variació real	0,9	1,4	-7,0	-7,3	1,6	3,9	3,4
Despesa en consum de les administracions públiques ¹	% de variació real	2,4	2,5	7,3	4,1	2,1	3,0	1,8
Formació bruta de capital ²	% de variació real	3,0	2,0	-19,2	-20,3	1,7	8,7	5,9
Saldo exterior	Aportació al creixement	0,5	0,0	-1,6	-1,9	0,2	2,5	2,0
Saldo amb l'estranger	Aportació al creixement	1,1	0,5	-0,5	-0,6	0,4	2,2	1,8
Exportacions de béns i serveis	% de variació real	3,8	2,6	-15,5	-17,1	2,8	17,1	12,5
Importacions de béns i serveis	% de variació real	1,4	1,7	-17,9	-19,6	2,2	14,2	9,7
Saldo amb la resta d'Espanya	Aportació al creixement	-0,6	-0,5	-1,1	-1,3	-0,2	0,3	0,2
Llocs de treball creats ³	Milers	80,0	55,2	-226,8	-261,8	49,1	122,6	92,5
Llocs de treball creats ³	% de variació	2,4	1,6	-6,6	-7,6	1,4	3,8	2,9
Taxa d'atur estimat (EPA)	aturats / població activa (%)	11,0	10,7	17,1	18,0	10,4	14,2	15,9

(p) Previsió

¹ Inclou la despesa en consum de les institucions sense finalitat lucrativa al servei de les llars.

² Inclou la variació d'existències.

³ En termes equivalents a temps complet.

Font: Generalitat de Catalunya. Departament de la Vicepresidència d'Economia i Hisenda

6. ANNEX 2.

Propostes de CCOO

CCOO de Catalunya considera que l'emergència sanitària, laboral i social s'abordarà de manera més eficaç i amb mesures de futur mitjançant grans acords de les forces polítiques i socials. La concertació social, amb la participació de les organitzacions sindicals i patronals més representatives i els governs, és més necessària que mai.

Per assolir una sortida de la crisi justa socialment, totes les propostes incorporen el criteri d'igualtat.

La dimensió de la crisi és global i necessita respostes d'àmbit europeu i internacional. Alhora, requereix el realisme i la practicitat de les mesures d'àmbit local. Les propostes que fem requereixen diferents nivells de negociació i de gestió. En cada un dels nivells s'han de prendre decisions pròpies, però és bo que mantinguin coordinació i coherència, així com un nivell important de cooperació responsable.

POSAR LES PERSONES AL CENTRE	REPRENDRE L'ACTIVITAT ECONÒMICA I SOCIAL	TREBALL DIGNE	NEW GREEN DEAL	HAURAN DE COMPTAR AMB NOSALTRES
<p>Respondre a les urgències, evitar una catàstrofe sanitària i social.</p> <p>La igualtat és un element clau del conjunt de propostes, que tenen un enfocament interseccional: classe, origen estranger i gènere s'entrecreuen amb altres desigualtats com la monoparentalitat, la diversitat funcional, l'edat o el nivell educatiu.</p>	<p>Sortir de la paralització econòmica de manera justa i tan ràpidament com sigui possible.</p> <p>Les mesures de seguretat i salut en el treball són imprescindibles per no tornar a contagis generalitzats.</p> <p>Les mesures de foment de l'ocupació són les més necessàries.</p> <p>Les mesures de reforç de l'educació són les més estratègiques.</p>	<p>El treball té un valor estratègic per al manteniment de la vida humana i el benestar. El factor treball equilibra l'economia i és la base de la justícia social i de la cooperació social.</p> <p>Cal donar el valor social i laboral just als treballs de cures i als treballs essencials.</p> <p>Integrar el concepte de dignitat vinculat al dret del treball; a la garantia d'igualtat de gènere i protecció social; a la garantia dels drets honestos, i a la garantia de justícia. Cal repartir el treball i la riquesa que genera.</p> <p>Defensem la democràcia en el món laboral. Les persones treballadores tenim dret a formar part dels processos de decisió a l'empresa.</p>	<p>El futur no pot ser el passat. Necessitem una economia i una societat que cuidin la vida humana i el medi ambient. Cal promoure la transició de l'economia lineal a la circular:</p> <p>Calen transicions justes en els processos de canvi energètic, de canvi tecnològic, de digitalització i d'orientació dels negocis.</p> <p>Apostem per polítiques R+D+I al servei d'aquests projectes.</p> <p>Responsabilitat social de les empreses.</p> <p>Garantir el control polític i social sobre les polítiques econòmiques d'acord amb els reptes climàtic, tecnològic i de salut, i les necessitats socials.</p>	<p>Reforçar la democràcia; la política ha de governar l'economia.</p> <p>Reforçar els sistemes de participació i control social de les institucions i de l'economia.</p> <p>Reforçar la comunitat, els béns comuns, els serveis públics. Tothom té dret al benestar.</p> <p>Polítiques públiques per orientar l'activitat econòmica.</p> <p>Polítiques fiscals justes i redistributives.</p> <p>Marcos reguladors.</p>

Ara	Demà	Demà passat	Mitjà termini	Sistèmic
<p>Prioritzar el sosteniment del sistema sanitari i sociosanitari, i tots els treballs essencials per a la comunitat.</p> <p>Consideració d'accident laboral a tots els efectes per a totes les persones treballadores que han estat contagiades de COVID-19 al lloc de treball.</p> <p>Eliminar el copagament en medicaments i tractaments.</p> <p>Assegurar assistència sanitària universal.</p> <p>Activar de manera urgent l'atenció a les persones que han vist paralitzada l'atenció mèdica com a conseqüència de la pandèmia</p>	<p>Mesures de seguretat i salut als centres de treball. Si hi ha mesures, es pot treballar; si no, no.</p> <p>Reforçar la Inspecció de Treball i la col·laboració amb els Mossos d'Esquadra per fer complir les normes de seguretat i salut.</p> <p>Reconstruir el sistema de salut català, enfortint-lo amb els recursos materials i humans necessaris, valorant i prestigiant les treballadores i treballadors que el fan possible, i garantint la seva participació i representació col·lectiva.</p> <ul style="list-style-type: none"> Enfortir i donar centralitat al sistema de l'atenció primària: <ul style="list-style-type: none"> Dotar-la d'instal·lacions adequades i de professionals suficients. CUAP d'alta resolució a totes les poblacions de més de 30.000 habitants. Reconeixement d'especialitats infermeres. Dotació d'assistència pediàtrica Reforç de la figura de la metgessa o metge de família. Adequar serveis i potenciar-los en zones turístiques. Millorar les ràtios pacient/temps de consulta i atenció. Reorganitzar el Servei Català de Salut (CatSalut) <ul style="list-style-type: none"> Enfortir l'Institut Català de la Salut (ICS). Absorbir progressivament en l'ICS el conjunt innumerable d'empreses, consorcis i fundacions (poc útils, opaques i generadores de despesa absolutament prescindible). Revisar amb detall la política de concerts i de derivacions de serveis cap al sector privat. La salut no ha de ser mai un negoci. 	<p>Cal un canvi legal del model de la prevenció de riscos laborals que generi una organització del treball més saludable.</p> <ul style="list-style-type: none"> Definir uns mínims per a la qualitat preventiva i el control públic dels serveis de prevenció, així com garantir la seva actuació a les microempreses. Integrar la vigilància de la salut i la determinació inicial de l'origen laboral de les malalties en el sistema públic. Integrar la visió de gènere en la prevenció i establir mecanismes per a una participació i intervenció sindical equilibrada. Establir una nova figura de delegats i delegades de prevenció territorials o sectorials per a pimes. <p>Mútues i empreses col·laboradores:</p> <ul style="list-style-type: none"> Introduir la figura de la intervenció pública a les empreses col·laboradores i autoasseguradores mentre es negocia el futur d'aquesta figura. Elaboració d'un marc normatiu actualitzat per a les mútues, en relació amb la seva organització, naturalesa jurídica i funcions. Alguns elements a destacar serien: <ul style="list-style-type: none"> Implantar una coordinació entre els àmbits de Treball i les autoritats sanitàries per definir el marc d'assistència sanitària de qualitat que han de prestar les mútues, mitjançant procediments clars Establir mecanismes de control participat per part de la Intervenció General de la Seguretat Social, en el si de cada mútua, amb la finalitat de fiscalitzar les decisions amb vinculació i transcendència econòmica en els recursos públics de quotes de la Seguretat Social, introduint la figura de l'interventor o interventora pública o equivalent. Definir legalment infraccions i sancions en l'ordre social, amb la finalitat de 	<p>Reconeixement social i salarial dels treballs de cura, assumint la dependència física dels cossos i emocional de les persones, un treball que actualment realitzen, sobretot, les dones, tant a la llar com al treball remunerat precari, amb l'aportació imprescindible de les dones immigrants.</p> <p>Reprendre els treballs del Pacte nacional per a la reforma horària. Organitzar el temps socials i laborals de manera harmònica posant al centre els temps dedicats a les cures i a la corresponsabilitat.</p> <p>Ampliar les cobertures de la sanitat pública, com, per exemple, l'assistència dental de caràcter públic.</p>	<p>Promoure polítiques públiques que posin al centre la sostenibilitat de la vida i dotar-les de recursos:</p> <ul style="list-style-type: none"> Polítiques públiques d'atenció social a la dependència i la criança, garantint serveis públics de qualitat, equitatius i universals. Revertir el conjunt de les polítiques públiques dirigides a l'atenció de les persones que pressuposin un atac als drets de ciutadania o provoquin un augment del treball domèstic familiar que realitzen les dones a costa de perdre drets laborals i augments de la càrrega de treball. Implementar iniciatives comunitàries dirigides a la cura de les persones dependents i sense recursos. <p>Impulsar pactes o plans municipals, amb la participació dels conjunt d'agents socials i la ciutadania, que estructurin els temps en els diferents espais de relacions socials.</p> <p>La participació ciutadana i de les organitzacions sindicals i socials més representatives és cabdal per fer efectiva i eficaç la reconstrucció del sistema sanitari. Cal impulsar consells municipals, consells d'hospital i regió sanitària amb dotació d'informació permanent i de creació d'opinió, que cal ser referenciada per la gestió habitual i estratègica.</p>

	<ul style="list-style-type: none"> • Realitzar un pla d'inversió pública als hospitals públics per millorar les seves característiques reals de sectorització, per tenir espais disponibles amb possibilitat d'ampliació en cas de necessitat, disposar dels materials i farmàcia necessaris, i aconseguir redistribuir sectors per atenció a pacients/patologia. • Dotar de plantilles suficients, consolidar les persones contractades durant l'emergència i recuperar la situació prèvia al període de retallades. Tenim hospitals de diferents tipologies que cal dotar de protocol específic i recursos, especialment per a la recerca, que es demostra imprescindible per a l'avenç social i la lluita per la salut pública. • Construir centres sociosanitaris de gestió pública directa enquadrats a l'ICS, que permetin donar resposta adequada a l'envelliment poblacional. Centres on la qualitat de servei, l'assistència i les condicions dignes de treball siguin centrals i prioritàries. <p>Garantir la capacitat de provisió de material de protecció i subministraments bàsics, mitjançant una indústria pròpia de caràcter estratègic i de proximitat per garantir el temps de resposta en situacions d'emergència.</p>	<p>tipificar les conductes de mútues amb repercussió en la salut de les persones que poden ser objecte de sanció administrativa per la Inspecció de Treball i Seguretat Social.</p> <ul style="list-style-type: none"> o Homogeneitzar el conjunt de serveis als quals té dret una persona treballadora que és atesa per una entitat col·laboradora amb la Seguretat Social. o Establir mecanismes de defensa per a les persones treballadores, com ara el defensor o defensora del treballador o treballadora, i introduir la mateixa carta dels drets de les persones usuàries que existeix al sistema públic de salut. o Eliminar els bonus per part de l'Administració pública vinculats a objectius que tinguin a veure amb la reducció del temps de baixa i els mecanismes de vigilància de les persones treballadores. o Capacitat d'opció per a les persones treballadores o per a la seva RLT sobre la gestió de les seves baixes per contingències professionals, de manera que puguin escollir si desitgen estar en una mútua i en quina. o Retorn al sistema públic de la gestió i el control exclusius de la incapacitat temporal per contingència comuna per a la inspecció mèdica dels sistemes públics de salut i per a la inspecció mèdica de l'Institut Nacional de la Seguretat Social (INSS). També de les següents prestacions: cura de menor amb malaltia greu, risc durant l'embaràs i la lactància, i cessament de l'activitat dels autònoms i autònomes. 		
--	---	--	--	--

		<p>Acomplir l'Acord per a la reforma horària acordat en el marc del Consell de Relacions Laborals. Reconèixer en totes les mesures de la reforma horària les necessitats de temps per als desplaçaments i la mobilitat, i el seu impacte segons la classe i el gènere.</p> <p>Teletreball i desconnexió digital:</p> <ul style="list-style-type: none"> • És necessària una regulació legal profunda: voluntarietat i reversibilitat; màxims setmanals de jornada a distància que en cap cas no pot ser el 100 % dels dies de treball. • Assumpció empresarial dels costos dels subministraments; mesures preventives, especialment de caràcter ergonòmic i psicosocial. • Garantia del manteniment de les relacions socials i laborals; desenvolupament de la flexibilitat individual en la prestació dels serveis. • Dret de conciliació per corresponsabilitat. • Sistemes efectius de registre de la jornada real de treball. • Dret a la desconnexió real, amb límits per als horaris de reunions, i prohibició de contacte digital en horaris socials no laborals. 		
--	--	--	--	--

<p>Desplegar plenament la renda garantida de ciutadania per tal de fer efectiu el dret subjectiu, incondicional i universal que eviti les situacions de pobresa.</p> <p>Posada en marxa negociada de l'ingrés mínim vital.</p> <p>La renda garantida de ciutadania i l'ingrés mínim vital han de ser compatibles i complementaris.</p>	<p>Actualitzar la graella d'indicadors socials en el marc del pilar social europeu, per tal de facilitar un monitoratge immediat i a temps real de la desigualtat i de la cohesió a Catalunya que permeti una avaluació i una millora permanent dels mecanismes i recursos assistencials.</p> <p>Definir indicadors que donin a conèixer l'impacte real de la pobresa tant en homes com en dones. Cal conèixer la realitat de: dones joves, dones soles grans, famílies monoparentals, dones immigrants, grups de persones altament vulnerables, etc.</p>	<p>Fer efectius els compromisos de pujada de l'SMI els propers anys, fins a l'objectiu del 60 % del salari mitjà del país.</p> <p>Evolució dels salaris:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Cal explorar increments basats en la massa salarial bruta de l'empresa (MSB), on l'augment percentual s'apliqui a l'increment salarial, però també prevegi la millora de la posició relativa dels salaris més baixos, sigui amb aplicació percentual inversa o amb aplicacions lineals. Aquestes fórmules haurien d'incidir en la reducció de la bretxa salarial pel seu efecte sobre el terra enganxós. 	<p>Refer les bases de la classificació professional</p> <ul style="list-style-type: none"> • Establir uns criteris mínims objectius, igualitaris, lliures d'estereotips de gènere i normatius per a la valoració dels llocs de treball. • Reforçar els aspectes de valoració que reconeixen un major valor i pes a determinades habilitats, com les relacionals i d'atenció social i a les persones. • Establir nous algorismes de valoració per a les feines bàsiques dels sectors afectats per la digitalització i la intel·ligència artificial. 	<p>Garantir la suficiència i la sostenibilitat de les pensions públiques actuals, properes i futures. Mantenir el caràcter públic del sistema de pensions i evitar la transferència d'actius a sistemes de capitalització.</p> <p>Incrementar les pensions de supervivència i les pensions assistencials referenciant-les en l'SMI, recuperant la pèrdua de valor acumulat per la congelació de l'IPREM i de l'IRSC.</p> <p>Ampliar la cobertura de les prestacions per desocupació, garantint que les persones</p>
--	---	---	---	---

<p>Transferències en espècie no condicionades. Cupons, vals o targetes moneder per accedir a productes d'alimentació i béns bàsics com roba, sabates i equipament per a la llar.</p> <p>Actualitzar l'IPREM i l'IRSC en la mateixa mesura que els augments percentuals de l'IPC anuals, per recuperar el desfasament que s'ha produït.</p> <p>Implementar mesures específiques per a infants i joves amb impacte de gènere per garantir l'equitat en l'accés als serveis del benestar (educació, sanitat, habitatge...) i en la garantia de serveis i subministraments bàsics (també pel que fa a les TIC...).</p> <p>Dotar de prestacions socials de qualitat, sobretot per a les persones grans i, especialment, per a les rendes baixes i, amb incidència especial, en les dones grans. Recuperar el caràcter contributiu de les prestacions i limitar les assistencials a casos molt específics.</p> <p>Ajuts a autònoms.</p>	<p>Harmonitzar a l'alça l'actual sistema de càlcul de les prestacions socials, amb independència del seu origen assistencial o contributiu.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Retribucions salarials vinculades als beneficis, a la innovació i a l'impacte social i ambiental de l'activitat de l'empresa. <p>Parcialitat:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Establir límits a la contractació a temps parcial. • Reducció de les hores complementàries disponibles. • Fixació de jornades mínimes àmplies. • Conversió a jornada completa quan se supera regularment el 80 % de la jornada. • Limitar la fragmentació de l'activitat (limitar pauses no retribuïdes). <p>Contractació temporal</p> <ul style="list-style-type: none"> • Reforçar la causalitat contractual i reforçar les garanties en la utilització de la tutela judicial efectiva. • Reduir modalitats i disposar d'una regulació més garantista. • Augment de sancions per incompliments relacionats amb el frau de llei en la contractació. <p>Acomiadament</p> <ul style="list-style-type: none"> • La manca de causa de l'acomiadament hauria de comportar-ne la nul·litat, sancions a les empreses i garanties d'indemnitat per a la persona treballadora. • Recuperació dels salaris de tramitació en tots els casos. 		<p>puguin exercir el dret a l'ocupació o, a manca d'una alternativa, accedir a una renda contributiva.</p>
---	---	---	--	--

<p>Cal assegurar a tota la població l'accés i la preservació d'un habitatge digne per residir.</p> <p>Establir ajuts per al lloguer a les famílies i persones soles. L'esforç per pagar el lloguer no ha de superar el 30 % dels seus ingressos totals.</p> <p>Garantir els subministraments bàsics a la llar: aigua, electricitat, gas, Internet i confort climàtic dintre del dret garantit a un habitatge digne.</p>	<p>Capacitar l'Institut Català de Finances perquè financi la compra d'habitatge.</p> <p>Regulació pública dels preus del lloguer.</p> <p>Ajudes per a les persones en vulnerabilitat social acreditada, o sobrevinguda per aquesta crisi.</p> <p>Impulsar un programa d'accés al primer habitatge per a joves.</p> <p>Establir ajuts a la rehabilitació d'habitatges a col·lectius de persones amb rendes baixes, fent especial esment a la gent gran amb rendes familiars disponibles inferiors a dues vegades l'SMI.</p> <p>Impulsar una política de rehabilitació d'edificis i d'eficiència energètica.</p>		<p>Intervenir en el mercat de lloguer per evitar abusos.</p> <p>Política urbanística per a la transformació de les ciutats per guanyar eficiència energètica i disminuir les emissions contaminants.</p> <p>Recuperar biodiversitat i espais lliures per a la ciutadania.</p> <p>Impulsar polítiques de rehabilitació i transformació energètica d'edificis perquè esdevinguin neutres en emissions, millorin l'eficiència i previnguin la pobresa energètica.</p>	<p>Pacte nacional per a l'habitatge que:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Garanteixi el dret a disposar d'un habitatge per viure dignament, com a necessitat bàsica per al sosteniment i la reproducció de la vida. Aquest dret ha de ser superior al dret a acumular propietats i a obtenir-ne rendes. • Impulsi polítiques públiques d'habitatge reguladores del mercat i amplii el parc d'habitatge públic. • Promogui accions per evitar l'especulació financera. • Reformi en profunditat la Llei d'arrendaments urbans. • Estandarditzi ajuts al lloguer per als col·lectius de persones amb rendes baixes o en risc d'exclusió social. • Constitueixi un espai de participació en el disseny, la gestió i el seguiment de la política d'habitatge amb presència de les entitats veïnals, socials sense afany de guany i sindicats més representatius.
<p>Impulsar polítiques de suport a les famílies, de tipologies variades, que prevegin, entre d'altres, transferències públiques en relació amb la renda per facilitar la conciliació real de la vida personal i laboral, eliminant el biaix de gènere i d'origen.</p> <p>Ajudes econòmiques complementàries no condicionades per a la cura de criatures fins als tres anys d'edat.</p> <p>Consolidar les residències en l'àmbit sanitari, dotant-les de cobertura mèdica pública continuada i respectant, en tot cas, la ràtio persones usuàries/ocupació.</p>	<p>Sistema d'atenció a la dependència</p> <ul style="list-style-type: none"> • Garantir les cures de les persones dependents i de la gent gran des de l'Administració pública, per descarregar les famílies, especialment les dones, amb dificultats per gestionar-les. • Implementar mecanismes de gestió directa de la cura a domicili, per tal de garantir una cura de qualitat i, al mateix temps, unes condicions de treball dignes. L'assistència domiciliària ha de generar ocupació de qualitat. Dotar de recursos tècnics i econòmics, capacitat i cotització a la Seguretat Social real les persones i les famílies cuidadores, evitant el biaix pervers de gènere. Poder cuidar la gent gran i conciliar la vida laboral i la personal ha de ser un repte assolible i dotat de recursos públics. 	<p>Establir límits clars de la jornada diària, limitant les prolongacions de jornada mitjançant la millora de la regulació del control de jornada i de les hores extraordinàries.</p> <p>Redefinir la jornada de treball i la seva distribució, posant especial èmfasi en:</p> <ul style="list-style-type: none"> • La reducció de la jornada màxima legal, pels seus efectes positius sobre la creació d'ocupació per reduir l'impacte de la parcialitat i sobre els salaris dels contractes a jornada parcial així com pels efectes positius en l'eliminació de la discriminació i les desigualtats per raó de sexe i la reducció de la bretxa salarial. • La flexibilitat negociada de la jornada. • La prioritització de la jornada continuada. • L'eliminació de les hores extres i les prolongacions de jornada. • L'ampliació de les mesures de conciliació de la vida familiar, la personal i la laboral. 	<p>Polítiques públiques que situïn la conciliació i la corresponsabilitat de la cura al bell mig de la cultura empresarial i social a partir de valorar les necessitats de cura de les persones.</p> <p>Dotar de recursos la Llei de promoció i autonomia de les persones amb dependència per al seu desenvolupament.</p> <p>Augmentar les residències i els centres de dia públics.</p> <p>Promoure la pràctica esportiva per a tothom com a benefici per a la salut, el benestar emocional i el desenvolupament integral de les persones.</p>	

	<p>Considerar la teleassistència com un dret a incloure en la cartera de serveis.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Crear i dotar pressupostàriament un institut català de la dependència que sigui el principal gestor, de manera directa, de les residències de gent gran a Catalunya. • Crear comitès d'ètica assistencial als centres i donar veu a les famílies i a les persones residents, des del respecte als seus drets ciutadans i a la seva autonomia i voluntat. • Valorar socialment les treballadores i treballadors que atenen la gent gran com a persones amb drets de ciutadania suposa que cal garantir salaris i condicions dignes, capacitat real de negociació col·lectiva, amb un marc de relacions laborals propi de Catalunya. Formació, qualificació, reconeixement i drets laborals. • Respectar el dret a l'autonomia pròpia per a la decisió de les persones grans de continuar vivint a la seva llar o amb la seva família o en comunitat, dotar de recursos tècnics i econòmics aquesta decisió per part del sistema, formar i capacitar els referents familiars, i establir clarament la seva prestació i la seva cotització a la Seguretat Social. • Possibilitar a la gent gran noves experiències, ja reals, d'habitatges, compartits o assistits i comunitats socials, on es conjuguin amb una autonomia pròpia per gaudir de la vida creixent. 	<p>Conciliació i corresponsabilitat:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Drets de conciliació equiparats legalment davant el naixement, l'adopció o la guarda legal de criatures i garantir-ne la corresponsabilitat fent-los obligatoris i no transferibles per a ambdues persones progenitores. - La conciliació no ha de penalitzar els salaris ni incrementar la bretxa salarial de les dones. - Doblar els drets de guarda legal en el cas de les famílies monoparentals. - El dret a l'adaptació de jornada ha de garantir les necessitats reals de les persones treballadores per atendre les necessitats de cura. <p>Ampliar l'ocupació pública en el sector de les cures.</p> <p>Professionalitzar el treball de les cures i dignificar les seves condicions laborals.</p>		
--	--	---	--	--

<p>Establir mesures especials de prevenció i suport contra la violència de gènere que s'activin en situacions de confinament.</p>		<p>Disposar de protocols de prevenció i atenció a l'assetjament sexual i per raó de sexe, que ja són obligatoris a totes les empreses (criteris de referència del Consell de Relacions Laborals de Catalunya).</p> <p>Incloure protocols a les empreses per protegir les dones que pateixen la violència masclista en l'àmbit de la parella o exparella.</p> <p>Reconèixer l'assetjament sexual i per raó de sexe com a accident de treball.</p> <p>Augmentar la capacitat d'intervenció de la Inspecció de Treball en les situacions de violència masclista a les empreses. Sistema de control públic real i eficient.</p>	<p>Evitar la desprotecció en els desplaçaments de les treballadores en hores i/o zones poc transitades, especialment en els accessos als polígons.</p>	
---	--	---	--	--

<p>Aprovar una inversió extraordinària i urgent per afrontar les necessitats derivades de la pandèmia:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Pla de construcció, de renovació de centres i d'adaptació d'instal·lacions alternatives fora del recinte escolar per garantir i ampliar els espais, la seguretat sanitària, les noves funcionalitats, l'accés a la tecnologia i la sostenibilitat. • Negociar un pla d'adequació de les ràtios, dels recursos i de les plantilles corresponents de docents, tècnics i personal socioeducatiu per fer compatible el dret a l'educació i la seguretat sanitària. • Atenció als centres socialment desfavorits i en funció del seu grau de complexitat social. • Pla per garantir l'educació digital que eviti la bretxa digital: equips, accés universal, inclusió, ús creatiu i crític, treball en xarxa, comunitats d'aprenentatge, tutories individuals, context familiar i alumnat amb necessitats especials. Formació del professorat competent digitalment en entorns i 	<p>Augmentar l'oferta d'escoles bressol públiques. Avançar cap a la seva gratuïtat.</p> <p>Menjador escolar universal i gratuït. Recursos per garantir els esmorzars i els berenars en els centres educatius. Internalització dels professionals del temps de migdia.</p> <p>Garantir que els llibres, el material escolar i les sortides incloses al currículum no suposin una càrrega econòmica.</p> <p>Garantir mecanismes que permetin l'accés a Internet i als equipaments tecnològics, així com l'alfabetització digital com a capital cultural que fa possible la connectivitat, entès com a nou dret que eviti la bretxa digital que retroalimenta la bretxa social de partida i aprofundeix la segregació social.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Pla de xoc contra l'abandonament escolar <p>Garantir places públiques suficients de formació professional inclusiva i</p>	<p>Formació i qualificació professional, formació al llarg de la vida.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Més inversió en la formació i la qualificació professional per facilitar capacitacions tècniques de la ciutadania. • Prospecció de necessitats, orientació, formació i acreditació de competències. • Promoció dels àmbits laborals relacionats amb la transició ecològica. • Avaluació permanent en el marc del SFQPC i de les meses sectorials. <p>Integració real dels subsistemes de formació per a l'ocupació i la formació inicial en el marc de la formació al llarg de la vida, pivotant tots dos sobre centres integrats o de referència en l'àmbit sectorial.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Garantir la transició inicial de l'escola al mercat de treball sense passarel·les de precarietat amb una FP dual o formació en alternança de referència. • Impulsar programes d'educació a secundària i a la universitat per dotar els joves de coneixements sobre el funcionament del mercat de treball, la situació i els drets laborals. 	<p>Construcció d'una educació inclusiva per a una societat inclusiva:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Accés universal a l'etapa educativa de 0 a 3 anys. • Aplicació efectiva de les mesures del Pacte contra la segregació escolar. • Avaluació anual dels nivells de segregació, i de l'impacte de les mesures. Recursos suficients. • Eliminar la segregació intraescolar de l'alumnat amb baix rendiment i/o que encara està aprenent la llengua vehicular, i recuperar recursos de suport lingüístic més enllà de les aules i recursos d'acollida. • Reducció de ràtios. • Increment de plantilles dels serveis educatius. • Impulsar la coeducació per una societat igualitària i lliure de violències masclistes. • Sensibilitzar i formar en la vulnerabilitat i la dependència de totes les persones i la necessitat de la participació i la corres- 	<p>Democratitzar la gestió dels centres educatius amb la participació real de tots els agents de la comunitat escolar: AMPA, AFA, AFI, claustres, equips de monitors i alumnes, i abordar des de la proximitat les qüestions més particulars, diverses i complexes.</p> <p>Pla per resoldre l'infr finançament del servei d'educació de Catalunya. Increment progressiu dels pressupostos d'educació. La LEC preveu dedicar el 6 % del PIB al finançament públic de l'educació, molt lluny de l'actual 2,5 % del PIB.</p> <p>Pla d'actualització, construcció i adequació dels equipaments educatius.</p> <p>Garantir, a través dels mecanismes adients, la corresponsabilitat efectiva i real, compromís i cooperació entre les administracions del Departament d'Educació, les administracions i ens locals, consells comarcals i diputacions.</p>
---	--	--	--	--

- processos d'aprenentatge a l'aula i no presencial.
- Acord de país per a un estiu educador. Garantir a tots els menors de 16 anys en risc de pobresa i exclusió social places i accés gratuït a casals d'estiu, colònies i altres activitats d'esplai, d'esport i d'estudi.
- Mesures excepcionals per garantir l'adquisició de les competències de les promocions alumnat COVID. En paral·lel, flexibilització dels requisits d'accés a les etapes educatives postobligatòries, amb acompanyament i suport específic per evitar l'abandonament escolar.

Agilitar els processos d'homologació de les titulacions acadèmiques i de certificació professional per millorar la capacitat d'inserció laboral dels treballadors i treballadores estrangers. Eliminar els costos d'homologació i equiparació de títols estrangers.

Polítiques actives coordinades i intersectorials per acompanyar els infants i joves d'entorns més vulnerables i amb risc d'exclusió social: suport a les famílies, coordinació amb els serveis de salut i socials, suport al temps educatiu comunitari...

- d'alta qualitat per ampliar les capacitacions de les persones i el seu accés a nous llocs de treball.
- FP dual amb contracte.
- Regulació de la formació als centres de treball (FCT) per evitar-ne l'ús fraudulent i la substitució de llocs de treball.
- Promoure la formació contínua per garantir l'educació al llarg de tota la vida als treballadors i treballadores en condicions i horaris dignes.
- Potenciar els centres de formació de persones adultes (CFA) i amb la participació d'empreses, gremis, agents socials i universitats.
- Beques de formació per a dones i joves en situació de vulnerabilitat (prestació econòmica + formació subvencionada). Beques mobilitat per a l'alumnat que es desplaça a altres municipis.
- Formació del professorat tutor en la millora de la detecció del risc d'abandonament escolar prematur i de la intervenció per generar i acompanyar aspiracions educatives postobligatòries en tot l'alumnat.
- Orientació d'accés universal i per a tothom i al llarg de tot el recorregut educatiu i formatiu, i al llarg de la vida (finestra única al territori).
- Reforçar camins alternatius d'aprenentatge, amb programes i centres de noves oportunitats educatives, amb oferta suficient, d'alta qualitat i amb connexió als centres educatius i de formació per no deixar cap jove enrere.
- Potenciar l'oferta formativa pública a distància de l'Institut Obert de Catalunya (IOC).
- Eliminació de taxes a l'FP de grau superior.
- Programes d'FP de mobilitat internacional.

- Acordar una estratègia catalana orientada a lluitar contra les discriminacions de gènere en l'àmbit sectorial amb programes sobre inclusió de les dones a la ciència i a la tecnologia que abordi l'accés als estudis tecnològics/científics, l'accés femení als sectors industrials, manufacturadors, tecnològics i digitalitzats, i que incorpori línies per combatre la bretxa digital de gènere.

Plantilles d'educació no universitària

- Garantir l'estabilitat de les plantilles i la formació dels equips docents per al seguiment educatiu de l'alumnat.
- Recursos suficients per a l'educació inclusiva amb garanties perquè tot l'alumnat pugui aprendre a l'aula i accedir als diversos serveis escolars (menjador, activitats complementàries, etc.) en condicions d'igualtat als centres ordinaris.
- Dotació de personal sanitari.
- Increment de plantilles de professionals especialitzats en l'atenció directa d'aquelles necessitats de l'alumnat amb diversitat funcional i diversitat psicossocial.
- Internalització dels professionals d'atenció i suport educatiu, que actualment estan externalitzats. Integració del personal vetllador al Departament d'Educació. Internalització del personal de migdia.
- Incrementar les plantilles de docents, tècnics i personal socioeducatiu i incorporar nous professionals (logopedes, TEI, TIS, treballadores socials, psicòlegs...) per atendre amb qualitat i equitat l'alumnat amb necessitats educatives especials, alumnat nouvingut, alumnat que ha patit problemes personals o d'aïllament social... i, prioritàriament, als centres d'alta i màxima complexitat.

- ponsabilitat de tothom en les cures i la garantia de les necessitats bàsiques de totes les persones. Reduir les bretxes de gènere a tots els nivells.
- Enfortir els ecosistemes educatius territorials. Treballar amb coordinació i en xarxa entre les iniciatives i propostes socioeducatives del territori i amb connexió amb els centres educatius (plans educatius d'entorn...) en clau d'equitat i cohesió social (infants, joves i adults, treball educatiu amb les famílies, acompanyament a les transicions educatives i formatives...).
- Polítiques públiques per a l'educació digital.
- Garantir, amb finançament suficient, l'accés universal a les activitats del lleure (reforçament curricular, contacte amb la natura, esports, l'espai del migdia i l'alimentació) i l'educació de les arts.
- Renovació pedagògica amb mesures compensatòries per contrarestar la bretxa digital i social.
- Promoure l'educació en valors i d'impuls dels drets humans, de la pau i la seguretat. Garantir la laïcitat del sistema educatiu.
- Reconstruir la relació entre cultura i educació obligatòria, i l'accés a la producció cultural

- Derogar la Llei orgànica 8/2013 (LOMCE).
- Promoure les activitats artístiques en totes les etapes educatives com a element per desenvolupar la creativitat i el pensament crític.

	<ul style="list-style-type: none"> • Planificació de l'oferta amb consens i diàleg social. • Reduir ràtios i incrementar desdoblaments. 	<p>Plantilles universitàries:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Plans de regularització i estabilització de les plantilles de PDI i de PAS. • Dotar un programa per regularitzar i estabilitzar la plantilla docent, un cop finalitzada la durada del programa Serra Hünter (2016-2020). • Eliminar la taxa de reposició a les universitats. • Prorrogar el quart any de tots els contractes de personal investigador en formació. • Contractar el personal necessari per assegurar que s'arriba a tot l'alumnat. • Mantenir els programes de recerca, tant els que han de finalitzar com els nous previstos. • Prorrogar el quart any de tots els contractes de personal investigador en formació. • Dotar un programa per regularitzar i estabilitzar la plantilla docent, un cop finalitzada la durada del programa Serra Hünter (2016-2020). • Contingències per al teletreball. Dotar dels recursos tecnològics necessaris el personal i els estudiants. 		
--	---	---	--	--

<p>Establir un procediment per regularitzar les persones que estan en l'economia submergida que prevegi la condonació/refinançament del deute que no poden assumir amb Hisenda o l'Administració en general. Garantir l'accés al permís de residència i de treball per a les treballadores i treballadors estrangers i els menors no acompanyats extutelats.</p> <p>Teletreball i desconnexió digital:</p> <ul style="list-style-type: none"> • És necessària una regulació legal més profunda: voluntarietat i reversibilitat; màxims setmanals de jornada a distància, que en cap cas no pot ser el 100 % dels dies de treball, i prohibir expressament sistemes de remuneració diferents dels 	<p>Treballadores de la llar i les cures</p> <ul style="list-style-type: none"> • Eliminació del sistema especial de treballadores de la llar. • Ratificació conveni 189 de l'OIT. • Proposta de xecs serveis de caràcter públic per millora la contractació. • Fer aflorar l'economia submergida del treball de la llar i garantir el dret a l'atur i la prevenció de riscos. • Incrementar inspeccions laborals per garantir els drets laborals. • Garantir la prevenció de riscos laborals, l'accés a la informació, la prevenció, la formació i la salut. • Inclusió al FOGASA. • Dret a la prestació d'atur. 	<p>Convocar l'Acord interprofessional de Catalunya (AIC) per donar respostes concretes per a la represa de l'activitat. L'AIC, motor central del marc català de relacions sociolaborals com a espai de concertació bilateral, entre sindicats i patronals més representatius, ha de ser útil per fer front de manera negociada als nous reptes.</p> <p>Fer efectiva la Taula de Diàleg Social aprovada en la Llei de participació institucional de Catalunya per a la construcció de propostes, conformació de consensos i codecisió.</p> <p>Regular la representació sindical a les pimes, amb la creació de representació</p>	<p>Promoure des del Consell de Relacions Laborals de Catalunya l'extensió de les pràctiques de la responsabilitat social, tot enfortint la participació dels representants dels treballadors i treballadores en la seva definició i aplicació.</p> <ul style="list-style-type: none"> • La negociació i aplicació de la responsabilitat social de l'empresa s'ha d'estendre a tota la cadena de subministraments. L'RLT ha de formar part de la presa de decisions. • Regular la presentació de memòries socials i de balanços econòmics i fiscals que incloguin la petjada ecològica, la responsabilitat social i la igualtat entre dones i homes, els criteris de participació i el respecte als drets laborals. 	<p>El Congrés dels Diputats ha de derogar l'article 315.3 del Codi penal.</p> <p>El Consejo Estatal de Responsabilidad Social de las Empresas ha d'impulsar, exigir i controlar l'exercici de la responsabilitat social de les empreses.</p> <p>Eficàcia de la concertació social per part de les organitzacions sindicals internacionals a la Unió Europea, per establir polítiques laborals comunitàries, reforçar les competències de l'Autoritat Laboral Europea i desenvolupar el pilar europeu de drets socials.</p> <p>Aplicació efectiva de les directives sobre:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Conciliació de la vida laboral i la familiar.
---	--	---	--	---

establerts als convenis col·lectius d'aplicació.

- Assumpció empresarial dels costos dels mitjans de producció i dels subministraments; mesures preventives especialment de caràcter ergonòmic i psicosocial.
- Garantia del manteniment de les relacions socials i laborals; desenvolupament de la flexibilitat individual en la prestació dels serveis.
- Dret de conciliació per corresponsabilitat; i sistemes efectius de registre de la jornada real de treball.
- Dret a la desconexió real amb límits per als horaris de reunions, i prohibició de contacte digital en horaris socials no laborals.

Joves i treball. Dret a l'emancipació

- Recuperar el contracte de primera ocupació juvenil, amb bonificacions fiscals graduals per a les empreses que transformin aquest contracte temporal en indefinit i a jornada completa.
 - Reconèixer la vinculació entre el sou i la formació adquirida. Fer valer la formació com una peça important al llarg de la vida.
- Nou programa de Garantia Juvenil per als països amb majors índexs d'atur juvenil de la UE que faciliti:
- Informació, assessorament i orientació a l'hora d'accedir al mercat de treball amb la deguda qualitat i estabilitat.
 - Actualització de la formació ocupacional i oferta suficient de places i vies de retorn dels i les joves al sistema reglat de formació per completar la formació professional.
 - Transicions de qualitat de la formació al mercat de treball, que facilitin l'emancipació i el desenvolupament personal.
 - Una borsa de treball europea que garanteixi un accés igualitari al mercat de treball i amb garanties.

Promoure la inserció laboral de les persones amb discapacitat. Garantir que les empreses amb més de 50 treballadors i treballadores facin efectiva la contractació, en condicions no discriminatòries i amb les adaptacions necessàries del lloc de treball i el percentatge legal (Llei 13/1982 LISMI i RDL 1/2013) de persones amb diversitat funcional.

Polítiques actives d'ocupació

- Reforçar la concertació territorial. Establir ponts de diàleg i treball entre administracions locals, agents econòmics i socials i el mateix teixit productiu dels territoris per

sindical sectorial i territorial, mitjançant nous sistemes d'elecció i representativitat a pimes, i conquerint nous drets d'intervenció.

- Definir un model de representació legal mixt (unitari i sindical) constituït per dos sistemes d'elecció i/o representació.
- Figures sindicals sectorials i territorials per a les petites empreses que no tenen o no poden tenir RL.T.
- Normalitzar i ampliar la presència sindical a les comissions deliberadores o negociadores dels procediments establerts en els articles 51 i 82 de l'ET a les empreses sense representació legal dels treballadors i treballadores.

En el cas de les empreses vinculades per raons organitzatives o productives, en el cas dels grups d'empresa i també entre empreses que comparteixen un mateix àmbit espacial, promoure formes de treball i d'organització sindical per desenvolupar el sindicalisme en xarxa.

Reforç del Tribunal Laboral de Catalunya en el seu vessant mediador i d'arbitratge, per contribuir a la recerca acordada de solucions a qualsevol problema col·lectiu i garantir un diàleg i una participació permanent entre empresa i representació de les persones treballadores.

Crear i impulsar la posada en funcionament de l'òrgan extrajudicial de resolució de conflictes a les administracions públiques a Catalunya.

Crear la figura del delegat o delegada d'igualtat a les empreses amb crèdit horari sindical.

Sobre els convenis:

- Ultraactivitat indefinida. En absència de pacte, extensió del caràcter normatiu dels

- Vigilància per part del Consell de Relacions Laborals de Catalunya per garantir la transparència empresarial.

Regular les (mal anomenades) plataformes de treball col·laboratiu.

- Informació i transparència de les condicions de treball.
- Igualtat retributiva de gènere.
- Obligatorietat i desplegament de la negociació col·lectiva.

Revisió de la Directiva sobre els CEE, augmentant les seves prerrogatives en matèria d'informació, consulta i participació.

Establir un salari mínim europeu.

Establir una assegurança d'atur europea.

<p>per garantir-ne el desenvolupament econòmic i social, a partir de la creació d'ocupació estable i de qualitat i de la reactivació de l'economia.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Dotar als serveis públics d'ocupació dels recursos suficients, tant econòmics com humans, per garantir l'acompanyament individual i facilitar, així, que l'atenció, l'assessorament i l'orientació laboral siguin reeixits, de qualitat i amb garanties. • Garantir el caràcter públic de la intermediació, amb la dotació de recursos suficients tant econòmics com humans als serveis públics d'ocupació. • El sistema públic d'ocupació de Catalunya ha de vetllar per la intermediació i la gestió d'ofertes, des del SOC. La intermediació no s'ha de privatitzar i en qualsevol cas, cal limitar la participació de les entitats amb ànim de lucre en aquest servei externalitzat només en els casos de difícil inserció. • Garantir l'accés als programes transversals als col·lectius amb especials dificultats d'inserció i amb perspectiva de gènere: joves, majors de 45 anys, persones aturades de llarga i molt llarga durada, i persones amb discapacitat. • Formació per a l'ocupació que doti les persones ocupades i desocupades de competències per disminuir els costos de transició a un nou model mitjançant recursos pressupostaris adients i l'activació del sistema de formació i qualificació professional de Catalunya. 	<p>convenis mentre no se substitueixi per un altre.</p> <ul style="list-style-type: none"> • INAPLICACIÓ. Limitació de les matèries objecte de la inaplicació solament a l'increment salarial. • Cobertura i estructura <ul style="list-style-type: none"> o Mecanismes d'extensió d'àmbits territorials i funcionals sense exigència de legitimació convencional. Feminització de la negociació col·lectiva per a l'acompliment de la llei d'igualtat. o Eliminació de les comissions ad hoc de la reforma laboral. o La prevalença del conveni sectorial sobre el d'empresa. Evitar el dúmping social i econòmic. • Seguretat en les condicions de treball <ul style="list-style-type: none"> o Limitar les causes que permeten la modificació substancial de les condicions de treball per garantir la causalitat real i la relació entre aquesta i les condicions modificades. o Limitar les causes per a la inaplicació del conveni col·lectiu. • Subcontractació i externalització <ul style="list-style-type: none"> o Definir millor l'activitat principal i prohibir-ne l'externalització. o Regles clares per a la determinació del conveni d'aplicació. o Capacitat d'intervenció per part de l'RLT de l'empresa principal. • Subrogació <ul style="list-style-type: none"> o Reforçar la normativa en matèria de subrogació dels contractes de treball en els canvis de l'empresa prestadora de serveis, com a element d'estabilitat en l'ocupació. • Seguiment de l'aplicació dels canvis normatius com el registre de la jornada, el registre de salaris a totes les empreses o l'extensió dels plans d'igualtat. <p>Carta de drets de les treballadores i els treballadors mòbils: transfronterers, desplaçats, etc.</p>		
---	--	--	--

		<p>Treball autònom</p> <ul style="list-style-type: none"> • Enfortiment dels criteris de retribució, dependència i alienitat per lluitar contra el frau en la contractació del treball autònom com a fugida del dret del treball. • Fer la transició des dels acords d'interès professional fins al desenvolupament de la negociació col·lectiva als TRADE.. Desenvolupament dels drets de representació sindical. • Canviar el sistema de cotització a la seguretat social dels autònoms per un model basat en els ingressos reals. • Prestació per cessament d'activitat no inferior a l'SMI. • Prestacions per incapacitat temporal en proporció al nivell de cotització. • Programes de suport i acompanyament per facilitar coneixements com la cultura de cotització i els beneficis econòmics i financers, que ajudin a desenvolupar el projecte. • Que l'Administració faci un monitoratge específic de les dades en relació amb el treball autònom. 		
--	--	---	--	--

<p>A curt termini és urgent un pla fiscal extraordinari que garanteixi tant la justícia social com les necessitats d'inversió que requerirà la represa de l'activitat productiva.</p> <p>Augmentar els recursos i reforçar la cooperació entre l'Agència Tributària estatal, l'Administració Tributària de Catalunya i les administracions tributàries de les comunitats autònomes per millorar l'eficàcia en la lluita contra el frau i l'economia submergida.</p> <p>Endurir les penes i suprimir les amnisties pels delictes fiscals.</p>	<p>Reforçar la capacitat de l'Institut Català de Finances perquè faci de banca pública en el finançament a les pimes.</p> <p>Condicionar els ajuts a les empreses al manteniment de l'ocupació, al compromís fiscal amb el país i al no repartiment de dividendes.</p> <p>Limitar el benefici empresarial de determinats productes o serveis que tenen un aspecte essencial per a la societat.</p> <p>Limitar la durada temporal de les patents i possibilitar l'alliberació de patents en situacions excepcionals.</p>		<p>Reforçar la capacitat d'intervenció de l'Institut Català de Finances i reorientar les seves funcions perquè faci de banca pública amb especial incidència en: finançament, pimes, propietat immobiliària, estratègies industrials sectorials, etc.</p> <p>Focalitzar l'esforç públic (inversió, fiscalitat) en la satisfacció de la demanda real i no en una lògica d'oferta d'abast mundial poc adaptada.</p> <p>Regular la reinversió dels beneficis empresarials. Els beneficis obtinguts pel sector privat després d'haver rebut ajudes públiques s'han de reinvertir socialment en el desenvolupament de la titularitat de drets,</p>	<p>Reforma fiscal que permeti incrementar els ingressos per sostenir uns serveis públics forts i de qualitat i sostenir la protecció social.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Increment efectiu en l'impost sobre patrimoni i harmonitzar-lo entre les diferents comunitats autònomes, per garantir la contribució de les grans fortunes. • Incrementar els tipus impositius de les rendes més elevades i de les rendes del capital, per tal d'augmentar la progressivitat en l'estructura de l'IRPF. • Garantir que les grans corporacions i les entitats financeres no tributin en l'impost de societats per sota del 15 % i el 18 %, i suprimir els beneficis fiscals que no tinguin una finalitat social o ambiental.
--	---	--	---	--

			<p>nous productes, accés i ús del big data, accés a medicaments, etc.</p> <p>Inversions públiques que tinguin efecte tractor sobre inversions privades en eficiència energètica, R+D+I, formació i qualificació de mà d'obra.</p> <p>Promoure mesures fiscals que facilitin l'extensió d'empreses mitjanes, amb més diversitat i resiliència del teixit productiu.</p> <p>Evitar la lògica d'economia d'escala d'oligopolis/multinacionals sense lligam al territori.</p> <p>Eliminar la taxa rosa, és a dir, la diferència de preu que té en el mercat un producte etiquetat com a femení.</p> <p>Establir mecanismes per garantir que la banca comercial contribueix al finançament de l'economia productiva amb respecte als estàndards de Responsabilitat Social.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Recuperar, en el cas de Catalunya, la recaptació en l'impost de successions anterior a les successives retallades. • Introduir criteris de progressivitat en l'IVA, establint un nou tipus superior per als articles de luxe i ampliar el ventall d'articles bàsics coberts pels tipus reduïts. • Revisar els beneficis fiscals, que sovint són regressius, no estan degudament justificats i minven la capacitat de recaptació fiscal. • Incloure mecanismes d'harmonització fiscal que acabin amb l'escandalós dúmping que es produeix a algunes comunitats autònomes. • Introduir mecanismes de control que evitin l'elusió fiscal per part de les grans fortunes a través de les SICAV (i SOCIMI). • Convalidar i aplicar l'impost sobre transaccions financeres i el de determinats serveis digitals. Coordinar amb la Unió Europea l'increment de les seves afectacions i quanties. • Combatre la fuga de capitals, el frau fiscal i el blanqueig de diners perpetrats mitjançant els paradisos fiscals. <p>Impulsar la banca pública.</p> <p>Foment de la banca social i caixes rurals.</p> <p>Unió Europea</p> <ul style="list-style-type: none"> • Harmonització fiscal i convergència social. • Eliminació dels paradisos fiscals europeus i penalització de les empreses que actuen a través de paradisos fiscals. • Pressupost europeu més expansiu, amb mecanismes de mutualització de deute i inversions. • Suspensió del Pacte d'estabilitat per fer front a la crisi sanitària i garantir la cohesió social.
--	--	--	--

<p>Revisió de la cartera de serveis socials.</p> <p>Eliminació del copagament dels serveis socials.</p> <p>1. Fer efectiu el dret a l'empadronament (principal accés als serveis socials, l'educació, la sanitat...) i garantir-ne la materialització a tots els municipis de Catalunya.</p> <p>2. Agilitzar els processos d'atenció a les persones.</p> <p>Dotar les plantilles necessàries per atendre les ràtios de qualitat en tots aquells serveis públics que atenen directament les persones.</p>		<p>Ocupació pública. Oferta i qualitat.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Eliminar el sostre de despesa de les administracions públiques per poder crear llocs de treball. • Revalorar els llocs de treball, adequant-ne les condicions a les condicions de qualitat del servei, i pagar els salaris justos. • Impulsar sistemes de control per tal d'evitar l'abús de la contractació temporal a les diferents administracions i crear una normativa especial i obligatòria de consolidació de llocs de treball ocupats sistemàticament per personal temporal i/o interí. <p>Ocupació de qualitat en els serveis externalitzats, amb uns mínims salarials adients i la limitació dels salaris del personal directiu.</p> <p>Negociar una nova regulació del servei de la llar i de la cura que garanteixi els drets de tots els sectors implicats, garantint el dret a la cura a persones dependents dins d'una política social de la cura. Distingir entre:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Servei de la llar i neteja, com un servei. • El treball de cura, com una professionalització. 	<p>Pacte nacional sobre els serveis públics que determini:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Aquells serveis públics que per la seva naturalesa estratègica han de dependre directament de les administracions públiques. • Determinar les dotacions mínimes, òptimes i màximes, a partir de les quals el servei es torna ineficient, que ha de tenir cada servei públic. Establir una planificació per aconseguir aquestes ràtios. • Eliminar la taxa de reposició. • Fixar procediments de selecció més àgils, mantenint el rigor i el respecte a l'art. 103 de la CE. • Determinar els serveis que és necessari revertir al públic, així com la manera de realitzar-ho i la situació administrativa i/o laboral en la dels treballadors subrogats i la garantia dels seus drets. • Endegar un procés de modernització i reorganització dels serveis públics, així com iniciar un procés de renovació generacional, per garantir uns serveis públics que puguin complir els seus objectius de manera eficaç i eficient. • Definir els criteris per al teletreball a les administracions públiques. • Fixar de manera clara les formes de cooperació pública-privada i el control administratiu i democràtic de les condicions de prestació, tant quant a les persones beneficiàries com als treballadors i treballadores que presten aquests serveis. • Fixar la forma de finançament dels serveis públics. <p>Revisió del model de serveis socials</p>	<p>Limitar el marge empresarial per a productes o serveis essencials per a la societat.</p> <p>Gestió directa dels serveis públics d'atenció a les persones.</p> <p>Definir la carta de serveis i els estàndards de qualitat per als serveis públics de gestió indirecta per evitar l'especulació i protegir els drets de les persones, amb mecanismes públics de seguiment i avaluació.</p> <p>Garantir que el sector públic exigeixi condicions de treball de qualitat per a les persones empleades de les empreses adjudicatàries dels contractes de prestació de serveis. Limitació dels salaris de directius i caps.</p>
--	--	--	---	---

<p>Establir un pla de xoc per fer front al col·lapse en els procediments d'estrangeria i d'asil per descongestionar les oficines d'estrangeria, que prevegi:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Prorroga automàtica de les renovacions d'autoritzacions de residència i treball. • Aprovació de totes les autoritzacions en tràmit en aquests moments. • Regularització urgent i extraordinària de les persones sense autorització administrativa. • Dotar del personal necessari les oficines d'estrangeria i les comissaries de policia per agilitar el de resolució dels tràmits d'estrangeria. 		<p>Plans d'igualtat</p> <ul style="list-style-type: none"> • Universalitzar els plans d'igualtat a totes les empreses tal com la normativa obliga. • Acompliment reglamentari de les matèries i els indicadors mínims que han de preveure els diagnòstics i l'adopció de mesures d'igualtat. • Control de l'autoritat laboral dels plans d'igualtat per comprovar el contingut i la legitimació de les parts negociadores. <p>Bretxa salarial</p> <ul style="list-style-type: none"> • Cal reduir el ventall màxim de les diferències salarials a les empreses. • Cal una regulació més exigent de la informació sobre els registres salarials, i de l'evolució en la reducció de la bretxa salarial de gènere. <p>Establir acords de gestió de la diversitat i no discriminació als centres de treball.</p> <p>Regular els sectors precaris i equiparar els drets de tots els treballadors i treballadores estrangers, especialment en el cas de les treballadores de la llar i les cures.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Eliminació del sistema especial de treballadores de la llar. • Ratificació del Conveni 189 de l'OIT. • Proposta de xecs serveis de caràcter públic per millorar la contractació. • Fer aflorar l'economia submergida del treball de la llar i garantir el dret a l'atur i la prevenció de riscos. <p>Formació en drets laborals i promoció de l'organització sindical dels treballadors i treballadores estrangers, especialment en aquells sectors més desregulats (riders, treballadores de la llar, falsos autònoms...).</p>	<p>Establir polítiques públiques de promoció de la interculturalitat, basada en la premissa de la igualtat i l'equitat, el coneixement i el reconeixement de la diversitat, i la interacció positiva entre la ciutadania.</p> <p>Adoptar polítiques i actuacions per lluitar contra el racisme i la xenofòbia, amb la implicació de la societat civil organitzada.</p>	<p>Derogar la Llei orgànica 4/2015 de protecció de la seguretat ciutadana (Llei mordassa).</p> <p>Reformar la llei d'estrangeria i la legislació d'asil i refugi de manera que potencii els aspectes garantistes i d'inserció social i laboral per sobre dels de control de fluxos i de fronteres, flexibilitzi els requisits d'accés, faciliti el manteniment de la regularitat administrativa...</p>
--	--	---	--	--

	<p>Pla de xoc que inclogui el sector primari, el de transformació i els serveis orientats al consumidor (distribució majorista i minorista).</p> <p>Pla de xoc per al turisme i hostaleria basat en l'impuls del turisme de proximitat</p> <p>Creació de llocs de treball verds. Formació per als àmbits laborals relacionats amb la transició ecològica.</p> <p>Promoure programes i projectes tractors amb iniciativa pública i privada per fixar i desenvolupar al territori de Catalunya sectors estratègics com l'automoció, les renovables, el turisme sostenible, la construcció sostenible i nous materials, la indústria farmacèutica i de la salut, entre d'altres.</p> <p>Activar polítiques de promoció i prestigi del comerç de proximitat, promovent, des de les administracions, les seves sinergies: directori en línia d'industrials i professionals quilòmetre zero per fomentar l'activitat econòmica local, etc.</p> <p>Impulsar des de les diferents administracions la necessària transformació digital davant els reptes de l'omnicanalitat i el comerç electrònic. Integrar-hi les plantilles pròpies i alienes que realitzen el repartiment final.</p>	<p>Regular els drets laborals en les noves formes de treball: plataformes, treball "atípic", gig economy...</p> <p>Promoure la reducció del nombre d'hores setmanals de treball, en funció de la productivitat, el benefici empresarial i l'equiparació als països de l'entorn.</p> <p>Crear la figura del delegat o delegada de medi ambient a les empreses amb crèdit horari sindical, acompanyada de drets d'intervenció sindical en la gestió mediam-biental.</p>	<p>Impulsar programes d'ecodisseny, recuperació i reutilització de subproductes industrials, i promoure hàbits orientats a l'ús de béns més que al consum.</p> <p>Desplegar el parc de generació renovable, les xarxes elèctriques intel·ligents, i infraestructures d'emmagatzematge i regulació per a les renovables per tot el territori català, i promoure l'eficiència energètica. Tot d'acord amb la planificació estatal del Plan Nacional Integrado de Energía i Clima 2021-2030 i la llei de canvi climàtic de Catalunya.</p> <p>Planificar la interconnexió d'infraestructures que responguin a la nova realitat energètica, climàtica, en línia amb els principis de l'economia circular.</p> <p>Garantir el subministrament d'energia renovable i de generació distribuïda al territori, per augmentar la sobirania energètica i facilitar la mobilitat sostenible.</p> <p>Promoure el desenvolupament de les petites indústries de transformació agroalimentària.</p> <p>Implementar mesures d'eficiència energètica i hídrica al sector agroalimentari. Reconvertir explotacions agrícoles i ramaderes amb fort impacte ambiental. Reduir progressivament l'ús de plaguicides, adobs químics i antibiòtics.</p> <p>Relocalització de sectors estratègics, sense promoure un nou proteccionisme irresponsable cap a les condicions de treball de les cadenes de subministraments.</p> <p>Promoure un pacte nacional de turisme i hostaleria:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Impulsar un nou model de turisme, més diversificat, activitats de lleure i espais d'oci que sigui respectuós amb la convivència, el medi i la idiosincràsia local 	<p>Constituir una agència per a la transformació digital i la transició ecològica de la indústria dotada pressupostàriament i participada pels actors socials, empresarials, acadèmics i governamentals pertinents, que vetlli i coordini les accions i polítiques de canvi de model amb autonomia i de manera deslligada dels cicles electorals.</p> <p>Establir una estratègia catalana de simbiosi industrial, d'acord amb el que preveu el Pacte nacional per a la indústria.</p> <p>Impulsar la modernització de les àrees d'activitat econòmica a través d'instruments coparticipats entre els agents socials, econòmics i municipals.</p> <p>Assegurar la producció en territori català o de l'Estat de béns bàsics per a la salut i la seguretat de les persones que permeti assolir una sobirania energètica, tecnològica, sanitària i alimentària.</p> <p>Europa</p> <ul style="list-style-type: none"> • Regulació pública dels sectors estratègics, inclòs el financer. • Reforçar la funció principal del dret del treball: equilibrar les relacions entre capital i treball inherent al contracte de treball.
--	---	---	---	---

			<p>i es vinculi amb els importants valors culturals del territori: paisatge, arquitectura, diversitat del medi natural.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Promoure la desestacionalització del turisme de sol i platja. • Impulsar el turisme de proximitat més quilòmetre zero: crear un clúster de turisme sostenible amb la participació de totes les administracions públiques per gestionar-lo. Amb criteris de proximitat, activitat qualitativa territorial i sostenibilitat. • Impulsar paquets turístics que permetin l'accés a l'oci de les persones amb pocs recursos. <p>Renovar el Pacte nacional per a la indústria a mitjà i a llarg termini (2020-2025-2030)</p> <ul style="list-style-type: none"> • Reforçar-ne el pressupost. • Enfocar-lo a programes de canvi de model: digitalització de l'economia, producció verda i economia circular. 	
--	--	--	---	--

	<p>Paralitzar els processos de liberalització de serveis essencials en transport ferroviari i transport urbà. Recuperar la titularitat 100 % pública del gestor aeroportuari AENA, que ha de convertir-se en garant del servei públic del dret a la mobilitat i, alhora, erigir-se en un motor econòmic al servei de la societat.</p>		<p>Planificar la mobilitat des d'una perspectiva sostenible i segura, prioritant els desplaçaments en modes de transport públic, saludables i no contaminants.</p> <p>Millorar la xarxa de transport públic i garantir que vertebrï el territori i que el cohesioni socialment i territorialment.</p> <p>Promoure plans de mobilitat sostenible que integrin el conjunt d'actuacions a realitzar de manera coordinada i planificada des de diferents àmbits (automoció, urbanisme, plataformes de serveis multimodals, sector aeroespacial, etc.).</p> <p>Utilitzar amb visió integral les infraestructures ja existents, especialment en el sector aeroportuari.</p>	<p>Implementar una llei de polígons de Catalunya. Promoure sinergies entre polígons de municipis veïns o a la mateixa zona.</p>
--	---	--	---	---

			<p>Electrificació de l'automoció i la diversificació amb altres energies sostenibles.</p> <p>Impuls del transport multimodal de mercaderies.</p> <p>Priorització del ferrocarril davant del transport aeri per a distàncies mitjanes.</p> <p>Substituir els combustibles d'aviació per biocombustibles.</p>	
--	--	--	---	--

	<p>Promoció de l'agricultura i la ramaderia de proximitat, i impuls de la producció i el consum de productes de proximitat i de qualitat.</p> <p>Fer front a les condicions abusives dels grans intermediaris.</p>	<p>Garantir rendes adequades als petits agricultors i agricultores i als treballadors i treballadores del camp.</p> <p>Fomentar l'associacionisme i el cooperativisme agrari.</p>	<p>Repensar els espais urbans posant les persones al centre i fent que el nostre territori sigui més amable amb les persones que hi vivim.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Reduir la massificació de persones a les ciutats. • Definir una política integral per combatre la segregació urbana i la gentrificació. • Participació comunitària en la planificació urbana. Estratègies de cooperació dels interessos contraposats liderades des del sector públic. • Incloure la visió de gènere que tingui en compte les necessitats de les dones en la planificació urbana. • Incorporar plans per a la promoció de l'activitat física i l'alimentació saludable. <p>Desenvolupar les mesures acordades en l'Agenda Urbana de Catalunya i desenvolupar el Pacte nacional per a la renovació urbana.</p> <p>Implementar mesures per gestionar la superfície forestal de Catalunya defensant-la d'incendis. Promoure activament un pla d'aprofitament de la biomassa forestal i agrícola per a usos industrials, per a la construcció i per a l'aprofitament energètic.</p> <p>Infraestructures físiques i tecnològiques (accés a Internet...) a tot el territori. Accés a tots els serveis públics, especialment els que tenen a veure amb la cura i l'atenció de les persones i l'educació pública de 0 a 3 anys. Incorporar la perspectiva de gènere en l'elaboració de plans de desenvolupament rural.</p>	<p>Política urbanística de transformació de les ciutats per guanyar eficiència energètica i disminuir les emissions contaminants i el trànsit privat. Recuperar biodiversitat, corredors naturals i espais lliures per a la ciutadania. Promoure l'observació i la interacció amb animals, plantes o paisatges en general.</p>
--	--	---	--	--

	<p>Equiparar-nos a la resta de països de la UE en inversió en R+D+I.</p> <p>Crear ofertes de treball públic en l'àmbit d'R+D+I per a joves.</p> <p>Desenvolupar sectors estratègics i de valor afegit.</p> <p>Augmentar els recursos destinats a R+D+I mèdica i farmacèutica pública.</p>	<p>Promoure i retribuir dignament la innovació de serveis i productes, que representin millores pel seu valor afegit en els àmbits del medi ambient, la salut o la igualtat.</p>	<p>Facilitar la gestió i la protecció de béns immaterials, com patents, llicències, propietat intel·lectual...</p> <p>Promoure la cooperació universitat - teixit productiu en el marc d'iniciatives territorials i sectorialitzades amb finançament públic.</p> <p>Retenció del talent i de les competències assolides en el marc de la formació i de l'educació.</p>	<p>Impulsar el Pacte nacional per a la societat del coneixement, aprovar la llei de la ciència i invertir en R+D+I un pressupost en termes de percentatge del PIB equivalent a la mitjana europea.</p> <p>Assolir l'objectiu del 3 % del PIB d'inversió en R+D+I.</p>
	<p>Promoure una cultura basada en els valors d'igualtat, autonomia personal, fraternitat i sororitat. Valors col·lectius i solidaris. Una relació equilibrada entre producció i reproducció que promogui les relacions socials a les relacions mercantils.</p> <p>Promoure el gust per la lectura, la música i les arts en general.</p>	<p>Regularització dels drets laborals, la protecció social i els salaris dels i les professionals de la cultura per posar fi a la precarietat laboral.</p> <p>Obrir un marc de diàleg social amb els diferents sectors del món de la cultura per garantir un treball amb drets.</p> <p>Garanties laborals per al treball en l'esport.</p>	<p>Incrementar la despesa en els pressupostos de la Generalitat i de l'Estat en el sector cultural i en l'esport. Garantir que esdevinguin un veritable increment de la inversió territorial en la creació i la gestió d'infraestructures públiques a l'abast de tota la ciutadania.</p> <p>Descentralitzar les activitats culturals i esportives, i acostar-les als barris.</p> <p>Impulsar la creació artística.</p> <p>Promoure la cultura i l'esport de manera participativa, inclusiva i no elitista ni endogàmica. Repensar l'esport de base. Impulsar que l'esport de base compleixi amb la seva funció de cohesió social, garantint, amb el conjunt del sector, l'accessibilitat, la inclusió social i la diversitat.</p> <p>Fer visible el paper de les dones en la creació artística.</p> <p>Donar suport a l'esport femení en tots els nivells i eliminar les desigualtats de gènere existents a l'esport.</p>	<p>Desenvolupar la cultura democràtica com el dret de les persones a formar-se, informar-se i gaudir del patrimoni cultural.</p> <p>Garantir l'accés a la cultura i el dret a participar en la vida cultural tant pel que fa al gaudi d'activitats culturals com a espectador com quant a la potenciació d'espais de creació als barris i pobles.</p> <p>Impulsar la centralitat del treball, de la cultura del treball, com a factor de progrés i cohesió social per al reconeixement i la visibilització d'una identitat col·lectiva i solidària.</p> <p>Reforçar les polítiques públiques de memòria democràtica per potenciar la dimensió col·lectiva, solidària i democràtica de les relacions socials, amb l'objectiu d'aconseguir veritat, justícia i reparació.</p> <p>Impulsar una política de patrimoni històric, especialment, del patrimoni industrial.</p> <p>Promoure el dret a l'oci, el gaudi i el lleure.</p> <p>Impulsar programes culturals destinats a joves i infants amb la voluntat generadora de valors compartits, la normalització de l'accés a la cultura a la vida de les persones, i com a vehicle d'expressió individual i popular.</p> <p>Model de gestió pública dels equipaments culturals i esportius</p>

		<p>Pla d'acció específic, amb participació de la Inspecció de Treball per combatre la contractació fraudulenta i controlar les pràctiques laborals dels estudiants a empreses periodístiques.</p> <p>Promoure els canvis normatius que permetin garantir la protecció social per a persones freelance, periodistes a la peça i falsos autònoms.</p>	<p>Promoure un codi ètic reforçat dels mitjans de comunicació per preservar la seva funció social i política i la seva independència de qualsevol poder o grup d'interès.</p>	<p>Impuls i regulació de les agències de checking.</p> <p>Millorar els pressupostos i el control socials dels mitjans de comunicació públics.</p> <p>Suport als mitjans de comunicació locals com a base d'informació real i suport a la democràcia.</p>
			<p>Definició i implementació d'un pla de recuperació de la Unió Europea i l'impuls del New Green Deal.</p> <p>Abandonar els "tractats de comerç" i promoure una política d'exterior multilateral i cooperativa.</p> <p>Aprovació de la directiva de deguda diligència i del tractat vinculant sobre multinacionals.</p>	<p>Catalunya Nou model de finançament de Catalunya que reforci l'autonomia financera tant en l'atribució del rendiment dels grans impostos com en capacitat normativa, que compleixi el principi d'ordinalitat i reconegui una agència tributària pròpia coordinada amb la de l'Estat.</p> <p>Espanya Derogar la Llei de racionalització i sostenibilitat de les administracions locals (LRSAL) i permetre la plena capacitat de gestió de recursos de polítiques socials de proximitat.</p> <p>Europa Dotar d'espais estables de participació la ciutadania, més enllà dels processos electorals.</p> <p>Democratització de les estructures de govern europees: més transparència i col·laboració entre el Parlament Europeu i la Comissió.</p>